

KSIĘGA DOBREGO KONTRAKTOWANIA

Spis treści

1. Postanowienia ogólne	4
Słownik pojęć	4
2. Warunki płatności, fakturowania i oświadczenia podatkowe	7
Fakturowanie i rozliczenia w przypadku, gdy Veolia występuje jako Nabywca	7
Podstawa i warunki płatności	7
Fakturowanie w okresie przejściowym (przed KSeF)	7
Fakturowanie w okresie obowiązkowego KSeF	7
Rozliczenia z Kontrahentami niebędącymi podatnikami podatku VAT	8
Oświadczenia i mechanizmy podatkowe	8
Fakturowanie i rozliczenia w przypadku, gdy Veolia występuje jako Sprzedawca	8
3. Wymagania cyberbezpieczeństwa wobec kontrahentów Spółek Grupy Veolia w Polsce	9
Bezpieczeństwo dostępu podmiotów zewnętrznych	9
Podwykonawstwo	9
Zasoby ludzkie	9
Bezpieczeństwo fizyczne i środowiskowe	9
Dostęp do systemów teleinformatycznych	10
Zarządzanie infrastrukturą teleinformatyczną	10
Bezpieczeństwo danych/informacji	10
Zarządzanie incydentami i raportowanie	11
Zarządzanie ryzykiem w zasobach Kontrahenta	11
Zarządzanie ciągłością działania oraz łańcuchem dostaw	12
Audyty bezpieczeństwa	12
Pozostałe oświadczenia	12
4. Ochrona danych osobowych	13
5. Zasady uczciwego kontraktowania	14
Klauzula antykorupcyjna	14
Sankcje	14
Kontrola eksportu – obowiązująca w przypadku, gdy Veolia jest Nabywcą	14
Kontrola eksportu – obowiązująca w przypadku, gdy Veolia jest Sprzedawcą	15
Klauzula konfliktu interesów – obowiązująca w przypadku, gdy Veolia jest Nabywcą	16
Postanowienia wspólne	16
6. Klauzula AI	17
Cel	17
Powiadomienie o udostępnieniu Systemu AI	17
Oświadczenia Kontrahenta	17
Obowiązki Kontrahenta	17
Odpowiedzialność za naruszenie obowiązków	18
Generatywna sztuczna inteligencja	18
Postanowienia końcowe	18
7. Klauzula zrównoważonego rozwoju	19
8. Wymagania ochrony środowiska dla wykonawców Grupy Veolia w Polsce	20
Wstęp	20
Postępowanie z odpadami	20
Postępowanie z chemikaliami	21
Hałas i wibracje	21
Wykorzystywanie zasobów	21
Ochrona bioróżnorodności	22
Organizacja prac	22
Dodatkowe wymagania	22
Zgłaszanie zdarzeń	22
Odpowiedzialność za szkody	22

Nadzór nad działalnością Kontrahenta i sankcje	23
Taryfikator kar	23
9. Księga wymagań Bezpieczeństwa dla Wykonawców Grupy Veolia w Polsce	25
Zasady ogólne	25
Ocena wstępna oferentów	26
Podwykonawstwo	26
Zatrudnianie obcokrajowców	27
Wizja lokalna	27
Wymagana dokumentacja przed/podczas realizacji prac	27
Zasady ruchu osób i pojazdów	29
Organizacja prac	30
Informowanie o zagrożeniach	30
Dopuszczenie do realizacji prac	30
Dostęp do strefy pracy	31
Organizacja prac przy urządzeniach energetycznych	31
Oznakowanie miejsc pracy i zagrożeń	32
Identyfikowanie Wykonawców i ich Podwykonawców, Najemców	32
Środki ochrony indywidualnej	32
Pierwsza pomoc, ewakuacja	33
Koordynator prac	33
Utrzymanie porządku, wyznaczenie stref magazynowania	34
Aspekty energetyczne podczas wykonywania prac	34
Wymagania wynikające z wykonywania prac szczególnie niebezpiecznych	34
Prace szczególnie niebezpieczne	34
Prace na wysokości	35
Prace w wykopie	37
Prace w przestrzeni zamkniętej	38
Dźwignice i operacyjne podnoszenia	38
Woda pod ciśnieniem	39
Przemieszczanie się ludzi i maszyn na terenie, poza terenem Veolii	39
Substancje niebezpieczne	39
Prace pożarowo niebezpieczne	40
Kontrola niebezpiecznej energii	40
Elektryczność	40
Transport i użytkowanie gazów technicznych	42
Kontrole, wizyty, audyty i ocena Wykonawcy	42
Kontrole BHP i wizyty	42
Ocena Wykonawcy	42
Wstrzymanie i wznowienie pracy	43
Wypadki, zdarzenia potencjalnie wypadkowe, zagrożenia	43
Raportowanie roboczogodzin	43
Wymagania szczegółowe	43
Wymagania szczególne, Zasady Ratujące Życie	43
Alkohol, środki podobnie działające do alkoholu	44
Ochrona przeciwpożarowa	44
Taryfikator kar	45
Załączniki	48

POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Od ponad 25 lat Veolia jest niezawodnym partnerem przemysłu i polskich miast, znajdujących się w procesie ekologicznej transformacji. Opierając się na wiedzy i międzynarodowym doświadczeniu, oferuje innowacyjne usługi środowiskowe i rozwiązania bazujące na wyzwaniu synergii i maksymalizacji korzyści wynikających z wdrażania idei gospodarki cyrkularnej. Działając w trzech sektorach – energii, wody i odpadów, zajmuje się m.in. produkcją oraz dostarczaniem ciepła, realizacją usług ciepłowniczych dla ok. 3 mln klientów, obrotem oraz sprzedażą energii, a także przesyłem oraz oczyszczaniem wody. Stale inwestując w rozbudowę i modernizację swojej infrastruktury, rozwija również nowoczesne usługi związane m.in. z poprawą efektywności energetycznej oraz Total Waste Management przyczyniając się do zrównoważonego rozwoju całego kraju.

2. Księga Dobrego Kontraktowania stanowi integralną część każdej Umowy zawieranej przez Podmioty z Grupy Veolia w Polsce z ich Kontrahentami. Jej celem jest ustanowienie jasnych, przejrzystych i odpowiedzialnych zasad współpracy, które odzwierciedlają wartości i standardy, jakimi kieruje się Grupa Veolia w swojej codziennej działalności.

3. Niniejsza Księga Dobrego Kontraktowania wchodzi w życie z dniem **15 września 2026 r.** i ma zastosowanie do wszystkich Umów zawartych pomiędzy Veolią a Kontrahentami po tej dacie. Księga aktualna na dzień zawarcia danej Umowy obowiązuje przez cały okres trwania każdej takiej Umowy.

Słownik pojęć

1. **Księga** – Księga Dobrego Kontraktowania stanowiąca integralną część Umowy.
2. **Veolia** – Podmiot z Grupy Veolia w Polsce.
3. **Zamawiający** – Podmiot z Grupy Veolia w Polsce, na zlecenie którego realizowany jest przedmiot Umowy.
4. **Grupa Veolia w Polsce** – spółki powiązane kapitałowo lub organizacyjnie z Veolią, działające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
5. **Kontrahent** – druga strona Umowy zawartej z podmiotem z Grupy Veolia w Polsce.
6. **Wykonawca** – każdy podmiot, który realizuje prace na rzecz Veolii – na terenie Grupy Veolia w Polsce lub na terenie udostępnionym dla Veolii na podstawie zawartych umów lub pisemnych zleceń. Każdy Wykonawca jest również Kontrahentem. Wykonawca odpowiada za działania swoich Podwykonawców i innych osób wykonujących pracę na rzecz Wykonawcy.
7. **Umowa** – Umowa zawarta pomiędzy Veolią a Kontrahentem.
8. **Strona** – Veolia lub Kontrahent.
9. **Nabywca** – ma znaczenie określone w pkt 2 Warunki płatności, fakturowania i oświadczenia podatkowe.
10. **Sprzedawca** – ma znaczenie określone w pkt 2 Warunki płatności, fakturowania i oświadczenia podatkowe.

Pozostałe definicje:

11. **AI Act** – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689 z 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia zharmonizowanych przepisów dotyczących sztucznej inteligencji
12. **BCP (Business Continuity Plan)** – plan ciągłości działania, zbiór procedur gwarantujących utrzymanie krytycznych funkcji biznesowych w sytuacji awaryjnej.
13. **BDO** – Baza danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami.
14. **Bioróżnorodność** – (różnorodność biologiczna) pojęcie oznaczające zróżnicowanie życia na wszelkich poziomach jego organizacji tj. zróżnicowanie genów, gatunków oraz ekosystemów. Obejmuje ona wszystkie żyjące organizmy, interakcje między nimi oraz ekosystemy, których są częścią. Jest kluczowa dla zdrowia naszej planety i zapewnia człowiekowi niezbędne zasoby, takie jak czyste powietrze, woda, żywność, a także usługi takie jak regulacja klimatu i żyzność gleby.
15. **Dalszy Podwykonawca** – podmiot, przy pomocy którego Podwykonawca, na terenie Grupy Veolia w Polsce lub na terenie udostępnionym dla Veolii, wykonuje swoje zobowiązania wobec Wykonawcy zgodnie z zawartą z nim umową. Ilekroć mowa o Podwykonawcy, rozumie się przez to także Dalszego Podwykonawcę, chyba że Księga wyraźnie stanowi inaczej.
16. **Dane Veolii** – o ile Dane Veolii nie zostały zdefiniowane w Umowie, na potrzeby Klauzuli Dane Veolii oznaczają wszelkie dane (w tym dane osobowe, dane techniczne, dane biznesowe) wprowadzone do-

wolną techniką i w dowolnej formie przez Veolię lub przez dowolny podmiot trzeci działający w imieniu Veolii do Systemu AI, lub dane wygenerowane przez System AI w oparciu o Dane Veolii.

17. **DRP (Disaster Recovery Plan)** – plan odzyskiwania danych i przywracania systemów po awarii.
18. **Faktura (lub Faktura VAT)** – dokument w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, wystawiony w formie papierowej, elektronicznej lub ustrukturyzowanej, spełniający wymogi określone w Dziale XI Rozdziale 1 tejże ustawy.
19. **Gatunek inwazyjny** – gatunek obcy dla danego ekosystemu, który dzięki szybkiemu rozprzestrzenianiu się stanowi zagrożenie dla lokalnej bioróżnorodności, ekonomii lub zdrowia ludzi. Gatunki te wypierają rodzime organizmy poprzez konkurencję, drapieżnictwo, przenoszenie chorób i pasożytów lub niszczenie siedlisk.
20. **IC (Informatyka Centralna)** – scentralizowany dział IT obsługujący spółki z Grupy Veolia w Polsce, odpowiedzialny za zarządzanie infrastrukturą teleinformatyczną oraz wydawanie zgód i akceptacji w obszarze IT.
21. **Koordynator BHP** – wyznaczona osoba, sprawująca nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy wszystkich pracowników wykonujących pracę w tym samym miejscu zgodnie z art.208 Kodeksu Pracy.
22. **KPO** – Karta Przekazania Odpadu wystawiana w BDO.
23. **MFA (Multi-Factor Authentication)** – uwierzytelnianie wieloskładnikowe (np. za pomocą hasła oraz dodatkowego kodu z aplikacji lub SMS-a).
24. **Nadzór** – polega na planowaniu, organizacji i realizacji konkretnych prac, w tym obserwacji, kontroli sposobu wykonywania pracy oraz egzekwowaniu ich wykonania w celu korygowania nieprawidłowych zachowań mogących zagrażać zarówno pracownikowi, jak i jego otoczeniu. Nadzór nie stanowi jedynie reakcji na powstałe zagrożenia, ale również działa prewencyjnie, celem ograniczania prawdopodobieństwa wystąpienia zagrożeń. Nadzór prowadzą wyznaczone do tego celu osoby. Instrukcje dotyczące wykonywania poszczególnych rodzajów prac mogą określać dodatkowe obowiązki osób nadzorujących. Rodzaje nadzoru prac szczególnie niebezpiecznych:
 - a. stały – system permanentnego, nieprzerwanego nadzoru podczas wykonywania prac,
 - b. bezpośredni – system, w którym nie ma konieczności ciągłego obserwowania pracowników, sprawowany przez jedną osobę, która ma pełną kontrolę nad przebiegiem prac szczególnie niebezpiecznych i bezpośrednio odpowiada za bezpieczeństwo podczas wykonywanych prac. W każdym momencie wykonywania prac musi istnieć możliwość niezwłocznej komunikacji pomiędzy osobą nadzorującą oraz osobami wykonującymi pracę.
25. **Najemca** – podmiot, który na podstawie umowy najmu otrzymuje od wynajmującego prawo do korzystania z danej nieruchomości.
26. **Obserwacja pozytywna** – działanie polegające np. na spostrzeżeniu prawidłowych zachowań, reakcji lub stosowanych dobrych praktyk.
27. **Osoba nadzorująca Kontrahenta** – wyznaczona osoba z ramienia Veolii do nadzoru prac wykonywanych przez Kontrahenta (np. Inspektor Nadzoru, Kierownik Budowy, Kierownik Projektu, Kierownik Rejonu/Zakładu).
28. **PAM (Privileged Access Management)** – system do zarządzania kontami uprzywilejowanymi i monitorowania dostępu administracyjnego.
29. **Podwykonawca** – podmiot, przy pomocy którego Kontrahent wykonuje prace zgodnie z zawartą Umową na terenie Grupy Veolia w Polsce lub na terenie udostępnionym dla Veolii.
30. **Pracownik Kontrahenta** – osoba fizyczna, którą Kontrahent angażuje do wykonania Umowy, w tym pracownik w rozumieniu przepisów prawa pracy, a także osoba zatrudniona (zaangażowana) u Kontrahenta na jakiegokolwiek innej podstawie prawnej. Przez pracownika rozumie się też osobę fizyczną, zatrudnioną (zaangażowaną) przez jakiegokolwiek inny podmiot, którą Kontrahent angażuje na podstawie umowy z tym podmiotem (w szczególności pracownicy tymczasowi). Postanowienia Księgi dotyczące pracowników Kontrahenta stosuje się do pracowników Podwykonawcy i dalszego Podwykonawcy, chyba że Księga wyraźnie stanowi inaczej.
31. **Przepisy i Zasady BHP** – normy prawne ustanowione w przepisach prawa powszechnie obowiązującego oraz regulacjach wewnętrznych Veolii, a także ogólne reguły które mają na celu zapewnienie pracownikom bezpiecznych i higienicznych warunków pracy, a także ochronę ich życia i zdrowia przed zagrożeniami zawodowymi, wypadkami i chorobami.
32. **RODO** – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych
33. **SI (Systemy Teleinformatyczne)** – sieci, urządzenia, oprogramowanie oraz inne zasoby informatyczne należące do Veolii lub Grupy Veolia w Polsce.

- 34. Służba BHP Veolii** – osoby wykonujące zadania służby BHP w Veolii.
- 35. Spostrzeżenie** – zagrożenie, zdarzenie potencjalnie wypadkowe, obserwacja pozytywna.
- 36. Standardy prac o wysokim ryzyku** – szczegółowe wymagania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, określone dla prac o wysokim ryzyku, w których ryzyko wypadkowe jest większe niż przy pracach innego rodzaju, ze względu na specyfikę, warunki środowiskowe, czy stosowane materiały.
- 37. Substancja/mieszanina chemiczna** – jednorodna materia o stałym i określonym składzie, np. pierwiastek (tlen) lub związek (woda)/mieszanina lub roztwór składający się z dwóch lub większej liczby substancji (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) NR 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r.)
- 38. System AI** – system AI w rozumieniu art.3 pkt 1 AI Act, jak również każde inne oprogramowanie, narzędzie lub technologia, które zgodnie z obowiązującymi przepisami zostały uznane za system sztucznej inteligencji.
- 39. System AI wysokiego ryzyka** – System AI, który zgodnie z art.6 AI Act jest uznawany za system wysokiego ryzyka.
- 40. Szkolenie informacyjne** – szkolenie wprowadzające Kontrahentów, Podwykonawców i dalszych Podwykonawców, podczas którego omawiane są zagadnienie BHP przed rozpoczęciem pracy zgodnie z Umową/Zleceniem.
- 41. Ślad węglowy** – całkowita suma emisji gazów cieplarnianych wywołanych bezpośrednio lub pośrednio przez daną osobę, organizację, wydarzenie lub produkt. Ślad węglowy jest sposobem pomiaru wpływu organizacji, czy produktów na klimat. Miarą śladu węglowego jest tona ekwiwalentu dwutlenku węgla (t CO_{2e}).
- 42. Teren Veolii/Zamawiającego, teren udostępniony dla Veolii** – nieruchomość, obszar wyznaczony do wykonania pracy.
- 43. VPOL–SOC (Operacyjne Centrum Cyberbezpieczeństwa Grupy Veolia w Polsce)** – jednostka organizacyjna Veolii odpowiedzialna za monitorowanie bezpieczeństwa, przyjmowanie zgłoszeń oraz zarządzanie incydentami cyberbezpieczeństwa.
- 44. VPN (Virtual Private Network)** – wirtualna sieć prywatna zapewniająca szyfrowane, bezpieczne połączenie zdalne.
- 45. Wypadek/zdarzenie potencjalnie wypadkowe/zagrożenie HiPo (High potential)** – wypadek/zdarzenie potencjalnie wypadkowe/zagrożenie, które w przypadku zmiany jednego warunku, może doprowadzić do wypadku ciężkiego lub śmiertelnego.
- 46. Zagrożenie** – sytuacja lub stan związany ze środowiskiem pracy, mające w sobie potencjał, który może doprowadzić do śmierci, urazu, dolegliwości zdrowotnych, szkód materialnych, zanieczyszczenia środowiska oraz negatywnie wpłynąć na wizerunek organizacji. Może występować w formie:
- a. sytuacji niebezpiecznej związanej np. z obiektami budowlanymi oraz ich wyposażeniem, narzędziami pracy i środowiskiem,
 - b. niebezpiecznego zachowania człowieka.
- 47. Zasady Ratujące Życie** – zbiór 12 nadrzędnych zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, wynikających ze standardów prac o wysokim ryzyku.
- 48. Zasady Zarządzania Ekologicznego** – dokument określający działania oraz sposób ich wdrożenia, który pozwoli na zachowanie jak i przywrócenie bioróżnorodności na terenach zakładów. Określa konieczność dostosowania działań do indywidualnej charakterystyki terenów zakładu oraz wskazuje konieczność monitorowania bioróżnorodności i edukacji pracowników w temacie zarządzania ekologicznego.
- 49. Zdarzenie potencjalnie wypadkowe** – nagłe zdarzenie, nie doprowadzające do urazu lub śmierci, ale mające ku temu potencjał. Nie dotyczy zdarzeń w drodze do/z pracy.

WARUNKI PŁATNOŚCI, FAKTUROWANIA I OŚWIADCZENIA PODATKOWE

Fakturowanie i rozliczenia w przypadku, gdy Veolia występuje jako Nabywca

Podstawa i warunki płatności

1. Wynagrodzenie Kontrahenta płatne będzie przelewem na rachunek bankowy Kontrahenta wskazany w Umowie.
2. Podstawą do wypłaty wynagrodzenia jest prawidłowo wystawiony i doręczony Veolii dokument rozliczeniowy.
3. Warunkiem dodatkowym jest uprzednie podpisanie przez Strony bezusterkowego protokołu odbioru przedmiotu Umowy lub jego odpowiedniej części.
4. W przypadku, gdy w danym miesiącu kalendarzowym podpisany zostanie więcej niż jeden protokół odbioru, Kontrahent zobowiązany jest do wystawienia Faktury łącznej dla wszystkich zakresów wykonanych w danym miesiącu kalendarzowym, z uwzględnieniem podziału na punkty kontrolne.
5. Za datę zapłaty uważa się datę obciążenia rachunku bankowego Veolii.
6. Strony ustalają, że wynagrodzenie Kontrahenta z tytułu wykonania Umowy, ma charakter ryczałtowy i stanowi całość wynagrodzenia należnego Kontrahentowi za wykonanie Umowy. Kontrahent nie jest uprawniony do żądania zwrotu kosztów lub wydatków związanych z wykonywaniem Umowy od Veolii.
7. Wynagrodzenie określone w Umowie obejmuje wszystkie koszty i wydatki poniesione przez Kontrahenta oraz jego podwykonawców, kontrahentów i współpracowników w ramach Umowy.
8. Kwota wynagrodzenia będzie powiększona o podatek od towarów i usług, w wysokości wynikającej z obowiązujących przepisów prawa.

Fakturowanie w okresie przejściowym (przed KSeF)

9. Do dnia poprzedzającego dzień wejścia w życie powszechnego obowiązku wystawiania Faktur ustrukturyzowanych przy użyciu Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF), Faktury VAT będą wystawiane i przesyłane w formie elektronicznej (format PDF).
10. Faktury należy przysyłać z adresu e-mail Kontrahenta wskazanego w Umowie na dedykowany adres e-mail Veolii: fakturyzakupowe.pl-vcuw@veolia.com.
11. Każda Faktura musi być przesłana w osobnej wiadomości e-mail (zasada: „jedna faktura – jeden e-mail”).
12. Faktury nie mogą być wypełniane pismem odręcznym w całości ani w części.
13. Zmiany miejsca dostarczania Faktur lub adresów e-mail do ich wysyłki/odbioru mogą być dokonywane jednostronnie w formie pisemnej (pod rygorem nieważności) i nie wymagają aneksu do Umowy.

Fakturowanie w okresie obligatoryjnego KSeF

14. Poczynając od dnia wejścia w życie powszechnego obowiązku, Kontrahent zobowiązany jest do wystawiania Faktur VAT wyłącznie jako Faktur ustrukturyzowanych za pośrednictwem KSeF.
15. Za datę otrzymania Faktury przez Veolię uznaje się dzień przydzielenia jej numeru identyfikującego w KSeF. W przypadku trybów awaryjnych, za datę otrzymania Faktury uznaje się datę wynikającą z obowiązujących przepisów Ustawy o VAT.
16. W przypadku awarii po stronie KSeF (w rozumieniu art.106nf Ustawy VAT) lub czasowej niedostępności KSeF (art.106nh Ustawy VAT), Kontrahent wystawia Fakturę ustrukturyzowaną, przesyła na adres: fakturyzakupowe.pl-vcuw@veolia.com, a następnie przesyła ją do KSeF w wymaganym prawem terminie.
17. W przypadku awarii całkowitej (w rozumieniu art.106ng ust.1 Ustawy VAT), Kontrahent wystawia Fakturę elektroniczną i przesyła na adres: fakturyzakupowe.pl-vcuw@veolia.com. Kontrahent bezwzględnie nie może przysyłać tej samej Faktury ponownie do KSeF po ustaniu awarii.
18. Jeśli Kontrahent uchybi regule zakazu ponownego wysyłania do KSeF Faktury wystawionej w trybie awarii całkowitej, a Veolia poniesie z tego tytułu szkodę, Kontrahent naprawi ją w pełnej wysokości (w tym zwrot utraconych odliczeń VAT, odsetek i kar).

Rozliczenia z Kontrahentami niebędącymi podatnikami podatku VAT

19. Kontrahenci niebędący podatnikami VAT, wystawiający inne dokumenty rozliczeniowe (np. rachunki), przesyłają je w formacie PDF na adres: fakturyzakupowe.pl-vcuw@veolia.com. Postanowienia dotyczące KSeF nie mają do nich zastosowania.

Oświadczenia i mechanizmy podatkowe

20. Obowiązki związane z KSeF stosuje się wyłącznie do Kontrahentów, którzy na mocy polskich przepisów są zobowiązani do jego stosowania (wystawienie dokumentu na rzecz spółki z Grupy Veolia w Polsce).
21. Kontrahent zobowiązany jest umieścić na Fakturze numer zamówienia nadany przez Veolię.
22. W przypadku wystawiania Faktur ustrukturyzowanych w KSeF (XML) zgodnie ze schemą udostępnioną przez Ministerstwo Finansów, numer zamówienia musi zostać wprowadzony w odpowiednim polu technicznym, zgodnie ze ścieżką: <WarunkiTransakcji>/<Zamowienia>/<NrZamowienia>.
23. Strony podlegają nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu w CIT na terenie RP.
24. Strony w każdym przypadku dopuszczają realizację płatności z wykorzystaniem mechanizmu podzielonej płatności (Split Payment).
25. Strony oświadczają, że ich rachunki bankowe są zgłoszone do tzw. „białej listy podatników”. W przypadku braku rachunku Kontrahenta w Wykazie, Veolia ma prawo dokonać zapłaty na inny rachunek Kontrahenta widniejący w tym rejestrze.
26. Veolia oświadcza, że jest dużym przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych.
27. Kontrahent oświadcza, że rzeczywistym właścicielem (art.4a pkt 29 ustawy o CIT) wynagrodzenia nie jest podmiot z kraju stosującego szkodliwą konkurencję podatkową (tzw. raje podatkowe).
28. Strony poinformują się o każdej zmianie w oświadczeniach podatkowych w ciągu 3 dni roboczych.
29. W przypadku poniesienia szkody w wyniku złożenia nieprawdziwych oświadczeń w tym paragrafie (np. sankcje podatkowe), Strony zastrzegają sobie prawo do roszczeń odszkodowawczych.

Fakturowanie i rozliczenia w przypadku, gdy Veolia występuje jako Sprzedawca

30. Strony przyjmują, że Faktury VAT dokumentujące Sprzedaż z tytułu realizacji Umowy będą wystawiane przez Veolię i udostępniane Kontrahentowi jako Faktury ustrukturyzowane za pośrednictwem Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF), zgodnie z ustawą o podatku od towarów i usług oraz przepisami wykonawczymi.
31. Kontrahent zobowiązuje się uregulować należność wynikającą z Faktury na rachunek bankowy Veolii wskazany w Umowie lub w treści Faktury.
32. W przypadku awarii lub niedostępności KSeF, ogłoszonej zgodnie z obowiązującymi przepisami, Veolia wystawi Fakturę ustrukturyzowaną w trybie offline, a następnie ma obowiązek odesłania jej do KSeF w terminach przewidzianych przepisami prawa. W takiej sytuacji, doręczenie Faktury Kontrahentowi nastąpi w momencie nadania numeru KSeF.
33. W przypadku awarii całkowitej, ogłoszonej zgodnie z obowiązującymi przepisami, Veolia jest uprawniona do wystawienia Faktury poza KSeF (w postaci papierowej lub elektronicznej innej niż e-Faktura) w trybie i w terminach przewidzianych przepisami prawa. W takiej sytuacji, doręczenie Faktury nastąpi drogą mailową na adres wskazany w Umowie, a termin płatności biegnie od daty faktycznego otrzymania Faktury przez Kontrahenta.

WYMAGANIA CYBERBEZPIECZEŃSTWA WOBEC KONTRAHENTÓW SPÓŁEK GRUPY VEOLIA W POLSCE

1. Zarządzanie relacjami z kontrahentami w odniesieniu do cyberbezpieczeństwa jest ważną częścią wewnętrznego zarządzania ryzykiem oraz powszechną praktyką zgodnie z międzynarodowymi normami (np. ISO 27000, dyrektywa NIS).

Bezpieczeństwo dostępu podmiotów zewnętrznych

2. Kontrahent oświadcza i gwarantuje, że zapoznał się z niniejszymi Wymaganiami cyberbezpieczeństwa i przyjmuje je do wiadomości oraz zgadza się ich przestrzegać podczas:
 - a. uzyskiwania dostępu do obiektów, sieci i/lub systemów informatycznych Grupy Veolia w Polsce; lub
 - b. uzyskiwania dostępu, przetwarzania lub przechowywania informacji/danych Grupy Veolia w Polsce; lub
 - c. dostarczania usług infrastruktury IT i/lub tworzenia oprogramowania.
3. Wszelkie odniesienia do „Veolii” w niniejszym dokumencie stanowią odniesienie nie tylko do danych Veolii (lub systemów, usług itp.), ale również do danych Klientów i Partnerów Grupy Veolia w Polsce.
4. Naruszenie tych postanowień przez Kontrahenta może spowodować natychmiastowe jednostronne rozwiązanie Umowy przez Veolię oraz stanowi podstawę do żądania pokrycia powstałej szkody lub zapłaty kary umownej, jeśli taki obowiązek wynika z zawartej Umowy.
5. Przed uzyskaniem dostępu do zasobów informatycznych lub danych Veolii wymagane jest podpisanie umowy o zachowaniu poufności (chyba że postanowienia dotyczące zachowania poufności są zawarte w Umowie), a jeżeli ma miejsce udostępnienie danych osobowych, wymagane jest podpisanie umowy o powierzeniu przetwarzania danych osobowych.
6. Pracownicy, współpracownicy oraz ewentualni podwykonawcy Kontrahenta wykonujący zadania na rzecz Veolii muszą być informowani o zasadach cyberbezpieczeństwa przedstawionych w niniejszym dokumencie.

Podwykonawstwo

7. Kontrahent posiada umowy kontraktowe ze wszystkimi podwykonawcami usług w celu ustalenia odpowiedzialności za bezpieczeństwo danych Veolii, które przetwarzają/przechowują/przekazują w imieniu Veolii. Kontrahent dołoży wszelkich starań, aby środki bezpieczeństwa wdrażane przez podwykonawców były zgodne z poziomem określonym w niniejszych Wymaganiach i w Umowie lub go przewyższające. Kontrahent, w ramach procesu zarządzania kontrahentami, weryfikuje skuteczność tych środków.

Zasoby ludzkie

8. W celu zminimalizowania ryzyka powstania incydentu cyberbezpieczeństwa, Kontrahent przeprowadza weryfikację kwalifikacji i referencji pracowników i współpracowników w zakresie dozwolonym przez prawo oraz zgodnie z wewnętrznymi procedurami rekrutacyjnymi.
9. Kontrahent potwierdza, że wszyscy pracownicy i współpracownicy posiadają kompetencje niezbędne do pełnienia powierzonych im ról i obowiązków, podlegają działaniom podnoszącym świadomość i przechodzą odpowiednie szkolenia w celu zwiększenia kompetencji w zakresie cyberbezpieczeństwa.

Bezpieczeństwo fizyczne i środowiskowe

10. Obiekty Grupy Veolia w Polsce zostały podzielone na strefy ochrony odpowiadające środkom bezpieczeństwa i prawom dostępu spełniającym odpowiednie wymogi bezpieczeństwa.
11. Fizyczny dostęp do obiektów i/lub zasobów informatycznych Veolii dla personelu Kontrahenta możliwy jest tylko za zgodą i na zasadach obowiązujących w Veolii.
12. W uzasadnionych przypadkach Kontrahent może otrzymać imienne karty dostępowe do obiektów Veolia. Karty te mogą być wykorzystywane tylko i wyłącznie przez personel Kontrahenta, dla którego zostały wystawione. Przekazywanie kart między członkami personelu Kontrahenta lub osobami trzecimi stanowi naruszenie zasad bezpieczeństwa Veolii.

Dostęp do systemów teleinformatycznych

13. Veolia stosuje mechanizmy kontroli dostępu do systemów teleinformatycznych (SI) w celu weryfikacji tożsamości i ograniczenia dostępu do autoryzowanych użytkowników.
14. Przed uzyskaniem dostępu do SI Veolii, musi zostać zdefiniowany zakres i warunki używania zasobów Veolii przez Kontrahenta.
15. Dostęp Kontrahenta do SI Veolii jest ograniczony do ścisłego niezbędnego minimum (usługa i czas trwania) oraz podlega kontroli przez Veolię.
16. Nieuprawniony dostęp do SI Veolii jest incydem bezpieczeństwa.
17. Członkowie personelu Kontrahenta, uprawnieni do dostępu do SI Veolii, mogą logować się wyłącznie przydzielonymi imiennymi kontami systemowymi utworzonymi na potrzeby realizacji Umowy.
18. Nadane imienne poświadczenia do SI Grupy Veolia w Polsce nie mogą być współdzielone, ujawniane i przekazywane. Domyślne hasła do SI powinny zostać zmienione bez zbędnej zwłoki.
19. Kontrahent zobowiązany jest do niezwłocznego poinformowania Veolii o zakończeniu/wygaśnięciu zatrudnienia pracowników lub współpracowników posiadających prawa dostępu do zasobów Veolii.

Zarządzanie infrastrukturą teleinformatyczną

20. Zabronione jest podłączanie jakiegokolwiek sprzętu elektronicznego do sieci teleinformatycznej Grupy Veolia w Polsce bez uprzedniego uzyskania zgody i akceptacji informatyki centralnej (IC). Zasoby podłączone niezgodnie z powyższym zapisem będą uważane za obce oraz potencjalnie groźne i mogą być odłączone przez IC bez powiadomienia właściciela, z odnotowaniem tego faktu jako incydent bezpieczeństwa.
21. Bezwzględnie niedozwolone jest instalowanie przez Kontrahenta urządzeń i wyposażenia bezprzewodowego w spółkach Grupy Veolia w Polsce bez uprzedniej akceptacji IC. Instalacji i konfiguracji urządzeń i wyposażenia bezprzewodowego mogą dokonywać pracownicy IC lub osoby każdorazowo upoważnione przez IC.
22. Kontrahent może uzyskać bezpośredni dostęp do wewnętrznej sieci komputerowej Veolii wyłącznie w uzasadnionych przypadkach i wyłącznie z wykorzystaniem sprzętu Veolii.
23. Dostęp zdalny do zasobów informatycznych Veolii możliwy jest jedynie z wykorzystaniem kanałów szyfrowanych VPN, zabezpieczonych uwierzytelnianiem wieloskładnikowym (MFA) wskazanym przez Veolię oraz z wykorzystaniem narzędzia klasy PAM (Privileged Access Management).
24. Wszystkie komputery Kontrahenta, na których będzie miał dostęp do komputerowej sieci Veolii, muszą mieć zainstalowany aktualny system operacyjny, aktywną ochronę sieciową oraz antywirusową.
25. Kontrahent zapewnia ochronę wszystkich aplikacji, systemów i elementów sieci we własnej infrastrukturze, za pomocą odpowiednich narzędzi i procesów zarządzania podatnościami, wykorzystywanych do przetwarzania informacji lub dostępu do infrastruktury Veolii.
26. Kontrahent każdorazowo informuje Veolię o wprowadzaniu istotnych zmian w zabezpieczeniach mających realny wpływ na obniżenie poziomu cyberbezpieczeństwa zasobów Kontrahenta:
 - a. wykorzystywanych do świadczenia usługi na rzecz Veolii,
 - b. na których przetwarza dane Veolii.
27. Wszelkie wprowadzone zmiany w SI Veolii wykonywane przez Kontrahenta, muszą zostać zaakceptowane przez Veolię. Veolia jest odpowiedzialna za wykonanie kopii bezpieczeństwa przed wprowadzeniem zmian, chyba że umowa stanowi inaczej.
28. Każdorazowo przed wprowadzeniem zmian w środowisku produkcyjnym Veolii, Kontrahent ma obowiązek przetestować te zmiany w środowisku testowym. Podczas testów Kontrahent w szczególności sprawdzi czy poziom bezpieczeństwa danych nie obniży się po wprowadzeniu zmiany.
29. Środowiska testowe i deweloperskie mogą być zasilone przez Kontrahenta wyłącznie danymi zanonimizowanymi, a jeżeli jest to niemożliwe to danymi poddanymi pseudonimizacji. W wyjątkowych, uzasadnionych przypadkach, gdy zastosowanie anonimizacji lub pseudonimizacji jest niemożliwe (m.in. ze względu na standardy techniczne podmiotu zewnętrznego), Kontrahent zwróci się do Veolii, celem wspólnego ustalenia alternatywnego sposobu realizacji i wykonania testów, który zapewni odpowiedni poziom ochrony danych Veolii.

Bezpieczeństwo danych/informacji

30. Kontrahent odpowiada za zawinione działania wykonane przez swoich pracowników, jak również podwykonawców działających w jego imieniu, w zakresie realizacji Umowy, w szczególności za: umyślne lub

wynikające z rażącego niedbalstwa udostępnienie osobom nieupoważnionym, przetwarzanie z naruszeniem przepisów prawa, zmianę, usunięcie, uszkodzenie, wyciek i utratę danych Veolii.

31. Kontrahent zapewnia stosowanie środków zapobiegających utracie i wyciekowi informacji Veolii przetwarzanych we własnej infrastrukturze, zgodnie z poziomem klasyfikacji informacji przyjętej w Veolii. Klasyfikacja jest ustalana na podstawie wymagań dotyczących poufności, integralności i dostępności informacji. Klasyfikacja obejmuje 3 klasy, które regulują sposób postępowania z informacjami:
 - a. Ogólnodostępne (open data) – informacje, które są publicznie dostępne i których publikacja nie będzie powodowała strat dla Veolii,
 - b. Służbowe (non-confidential data) – informacja może być udostępniana w ograniczonym zakresie, gdyż ujawnienie może mieć wpływ na interesy Grupy Veolia,
 - c. Chronione (confidential data) – informacja dostępna tylko dla osób upoważnionych, której ujawnienie spowoduje straty dla Grupy Veolia. Informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa są informacjami chronionymi.
32. Kontrahent zapewnia, że wszystkie informacje Veolii są poddane retencji zgodnie z obowiązującymi wymogami prawnymi, regulacyjnymi i umownymi, a tym samym gwarantuje, że wszystkie informacje bez aktualnego uzasadnienia ich przetwarzania zostaną niezwłocznie i skutecznie usunięte z zasobów Kontrahenta.
33. Kontrahent gwarantuje, że stosuje procedury tworzenia i przechowywania kopii zapasowych Veolii, przetwarzanych na zasobach Kontrahenta. Przeprowadzane są regularne testy odzyskiwania danych.
34. W celu ochrony poufności przesyłanych i przechowywanych danych należy stosować zabezpieczenia kryptograficzne. Kontrahent zobowiązuje się do opracowania i udokumentowania zasad zarządzania kluczami kryptograficznymi oraz ich ochrony przed nieautoryzowanym dostępem lub uszkodzeniem/zniszczeniem. Zabezpieczenia kryptograficzne należy stosować w szczególności podczas:
 - a. wymiany danych z Kontrahentem,
 - b. udostępniania informacji przez Internet,
 - c. przekazywania informacji, w których mogą znajdować się dane uwierzytelniające do elementów SI,
 - d. przechowywania danych na urządzeniach przenośnych.
35. Kontrahent gwarantuje, że po zakończeniu współpracy:
 - a. zwróci wszystkie otrzymane dane i dokumenty Veolii,
 - b. trwale usunie wszystkie kopie danych z systemów informatycznych i nośników Kontrahenta,
 - c. sporządzi protokół potwierdzający zwrot/usunięcie danych,
 - d. zachowa tylko te dane, których przechowywanie jest wymagane przez prawo (np. dokumenty księgowe),
 - e. poinformuje podwykonawców o konieczności usunięcia danych,
 - f. w przypadku danych osobowych – będzie postępować zgodnie z RODO i umową powierzenia przetwarzania.

Zarządzanie incydentami i raportowanie

36. Kontrahent musi mieć wdrożone udokumentowane procedury dotyczące incydentów związanych z bezpieczeństwem informacji. Procedury muszą obejmować: zgłaszanie, analizę, monitorowanie, rozwiązywanie i dokumentowanie incydentów związanych z bezpieczeństwem, a także procesy reagowania i odzyskiwania danych po wystąpieniu incydentu związanego z bezpieczeństwem.
37. Kontrahent informuje niezwłocznie Veolię o wszelkich wykrytych zagrożeniach lub o wszelkich incydentach cyberbezpieczeństwa w infrastrukturze własnej (Kontrahenta) mogących mieć bezpośredni lub pośredni wpływ na poziom cyberbezpieczeństwa infrastruktury i informacji Veolii. W przypadku wystąpienia takiego incydentu, w celu określenia wpływu incydentu na zasoby Veolii, Kontrahent udostępni Veolii niezbędne informacje z logów systemowych, które dotyczą konkretnego incydentu, przy zachowaniu poufności danych innych klientów i własnych systemów bezpieczeństwa. Niezwłocznie dostarczy raport opisujący przyczynę, wpływ, zastosowane środki zaradcze i wyciągnięte wnioski.
38. W celu wymiany informacji dotyczących naruszeń Strony ustalają punkty kontaktowe: po stronie Veolii: Operacyjne Centrum Cyberbezpieczeństwa Grupy Veolia w Polsce – VPOL-SOC e-mail: vpol.soc@veolia.com, telefon: +48 725 755 632 <https://www.veolia.pl/operacyjne-centrum-cyberbezpieczenstwa>

Zarządzanie ryzykiem w zasobach Kontrahenta

39. Kontrahent jest odpowiedzialny za regularną ocenę ryzyka związanego z cyberbezpieczeństwem, w celu zapewnienia odpowiedniej ochrony zasobów Veolii (informacje, technologia, ludzie i obiekty).

40. Kontrahent poinformuje Veolię o wszystkich istotnych zagrożeniach bezpieczeństwa bezpośrednio związanych ze świadczeniem usługi na rzecz Veolii i stworzy plan minimalizacji ryzyka dla wszystkich rozpoznanych zagrożeń.

Zarządzanie ciągłością działania oraz łańcuchem dostaw

41. Kontrahent zapewnia zachowanie ciągłości działania usług i zasobów Kontrahenta, świadczonych i wykorzystywanych na rzecz Veolii poprzez stosowanie planów BCP (Business Continuity Plan), DRP (Disaster Recovery Plan) oraz regularne testy procedur awaryjnych.
42. Kontrahent zapewnia, że zakres planów ciągłości działania i odzyskiwania danych po awarii obejmuje wszystkie lokalizacje, pracowników, współpracowników i systemy informatyczne wykorzystywane do świadczenia usług na rzecz Veolii.
43. Na żądanie, Kontrahent dostarcza Veolii pisemne podsumowanie swoich planów odzyskiwania danych po awarii i planów ciągłości działania.

Audyty bezpieczeństwa

44. W celu weryfikacji wdrożenia i stosowania powyższych wymagań Veolia ma prawo do przeprowadzenia audytu, nie częściej niż raz w roku kalendarzowym, w sposób niezakłócający bieżącej działalności Kontrahenta, z zachowaniem poufności informacji Kontrahenta i jego innych klientów, po wcześniejszym uzgodnieniu terminu z minimum 30-dniowym wyprzedzeniem. W przypadku wystąpienia uzasadnionego podejrzenia poważnego naruszenia bezpieczeństwa, Veolia ma prawo przeprowadzić audyt doraźny w ciągu 48 godzin od zgłoszenia takiej potrzeby Kontrahentowi.
45. Termin i zakres audytu każdorazowo zostanie ustalony przez strony Umowy.
46. Kontrahent zobowiązuje się do stosowania obustronnie uzgodnionych z Veolią zaleceń poaudytowych.
47. Na żądanie Veolii, Kontrahent dostarczy raporty kontrolne stanu zabezpieczeń informatycznych stosowanych przez Kontrahenta.

Pozostałe oświadczenia

Kontrahent ponadto potwierdza, że:

48. Bierze odpowiedzialność za powierzony mu w użytkowanie sprzęt komputerowy i oprogramowanie Veolii, a w przypadku jego uszkodzenia, zagubienia lub kradzieży jest zobowiązany do pokrycia uzasadnionych kosztów naprawy lub zwrotu równowartości sprzętu z uwzględnieniem normalnego zużycia oraz amortyzacji, z wyłączeniem przypadków działania siły wyższej.
49. Zobowiązuje się zwrócić wypożyczony sprzęt i oprogramowanie Veolii najpóźniej w ostatnim dniu obowiązywania Umowy.
50. Z chwilą zakończenia Umowy zwróci wszystkie identyfikatory oraz karty dostępu.

OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH

1. Każda ze Stron oświadcza, że jest administratorem w rozumieniu art.4 pkt.7 RODO danych osobowych osób, wskazanych w Umowie, jako osoby reprezentujące Stronę, kontaktowe lub odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań wynikających z Umowy, określonych poniżej i zobowiązuje się udostępnić je drugiej Stronie w następującym zakresie: (i) imię i nazwisko, (ii) pełniona funkcja, (iii) adres e-mail, (iiii) numer telefonu.
2. Każda ze Stron będzie przetwarzać dane osób, o których mowa w ust.1, do celów wynikających z prawnie uzasadnionych interesów obejmujących wykonanie Umowy, ustalenie, dochodzenie lub obronę roszczeń prawnych wynikających z Umowy lub z nią związanych.
3. Każda ze Stron zobowiązuje się do przetwarzania danych zgodnie z Umową, RODO oraz innymi przepisami prawa powszechnie obowiązującego.
4. Każda ze Stron zobowiązuje się zrealizować w imieniu drugiej Strony obowiązek informacyjny, wobec wskazanych przez siebie osób, o których mowa w ust.1, w tym poinformować je o udostępnieniu ich danych drugiej Stronie w zakresie i celach opisanych powyżej, w szczególności wskazując informacje wymagane na podstawie art.13 i 14 RODO. Obowiązek informacyjny Veolii jest dostępny przez cały okres obowiązywania Umowy na stronie internetowej Veolii: <https://www.veolia.pl/polityka-prywatnosci>. Veolia jest uprawniona do jednostronnej aktualizacji jego treści, bez potrzeby sporządzania aneksu do Umowy. Strona, które spełnia obowiązek informacyjny w imieniu drugiej Strony, nie ponosi odpowiedzialności za zakres ani treść tego obowiązku informacyjnego.

ZASADY UCZCIWEGO KONTRAKTOWANIA

Klauzula antykorupcyjna

1. Strony niniejszym zobowiązują się do ścisłego przestrzegania wszelkich obowiązujących przepisów dotyczących etyki biznesu, w tym przepisów zabraniających przekupstwa funkcjonariuszy publicznych lub prywatnych, płatnej protekcji, prania brudnych pieniędzy, w tym francuskiej ustawy antykorupcyjnej znanej jako „Sapin II” z dnia 9 grudnia 2016 r.
2. Strony zobowiązują się do wprowadzenia i wdrożenia wszelkich niezbędnych i rozsądnych polityk i środków zapobiegających korupcji.
3. Kontrahent oświadcza, że według jego wiedzy żaden z jego przedstawicieli ani osób, które w jego imieniu wykonują usługi lub dostarczają towary na mocy Umowy, nie będzie oferował, dawał, zabiegał ani otrzymywał jakichkolwiek korzyści od/do publicznej lub prywatnej osoby prawnej, osoby fizycznej (w tym funkcjonariusza publicznego) lub innej jednostki z zamiarem popełnienia któregośkolwiek z naruszeń, o których mowa w pierwszym akapicie.

Sankcje

4. Kontrahent oświadcza, że jest uprawniony do występowania w obrocie prawnym, zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi i nie jest objęty żadnymi sankcjami obowiązującymi w Polsce ani w Unii Europejskiej. W szczególności Kontrahent oświadcza, że nie jest objęty żadnymi sankcjami w związku z agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę rozpoczętą w dniu 24 lutego 2022 r., w tym nie jest wymieniony w wykazach określonych w rozporządzeniu 765/2006 i w rozporządzeniu 269/2014, ani wpisany na listę osób i podmiotów, wobec których są stosowane środki, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego. Kontrahent oświadcza, że jego beneficjentem rzeczywistym (w rozumieniu ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu) ani jednostką dominującą (w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości) nie jest osoba objęta w/w sankcjami.
5. Sankcje odnoszą się do międzynarodowych sankcji gospodarczych i finansowych (tj. embargo, zamrożenia aktywów lub inne podobne środki ograniczające lub uniemożliwiające jakiekolwiek stosunki handlowe z państwem, terytorium lub osobą fizyczną, prawną lub inną jednostką) nałożonych, wprowadzonych w życie lub egzekwowanych przez uprawnione organy nakładające Sankcje. Określa się, że terminy (i) „międzynarodowe sankcje gospodarcze i finansowe” – wykluczają grzywny lub środki ograniczające o charakterze fiskalnym lub środki podjęte w zastosowaniu przepisów ustawowych lub wykonawczych dotyczących prawa konkurencji, walki z korupcją i walki z praniem pieniędzy oraz (ii) „nałożone”, „wprowadzone w życie” lub „egzekwowane” – odnoszą się, w zależności od przypadku, do nieodwołalnego wyroku, decyzji, rozporządzenia lub orzeczenia (tj. niepodlegającego zwyktemu odwołaniu i/lub nadzwyczajnemu odwołaniu) wydanego przez organ nakładający Sankcje.
6. Strony oraz zgodnie z ich najlepszą wiedzą ich dyrektorzy, pracownicy i inni przedstawiciele prowadzą swoją działalność w sposób, który uważają za zgodny z wszelkimi obowiązującymi przepisami prawa lub regulacjami dotyczącymi Sankcji.
7. Strony wdrożyły i utrzymują procedury w celu promowania i umożliwienia zgodności z obowiązującymi przepisami i regulacjami dotyczącymi Sankcji.
8. Strony potwierdzają, zgodnie z ich najlepszą wiedzą opartą na należytej staranności, że wszystkie towary i usługi, środki finansowe wykorzystane w kontekście Umowy nie będą, bezpośrednio ani pośrednio, powiązane z podmiotami lub osobami fizycznymi zlokalizowanymi na Kubie, w Iranie, Korei Północnej i Sudanie.

Kontrola eksportu – obowiązująca w przypadku, gdy Veolia jest Nabywcą

9. Każda ze Stron zobowiązuje się do przestrzegania przepisów dotyczących kontroli eksportu i importu obowiązujących w Stanach Zjednoczonych, Unii Europejskiej i wszystkich odpowiednich jurysdykcjach mających zastosowanie do ich odpowiednich działań regulowanych Umową (łącznie „Przepisy prawa gospodarczego”).
10. Ponadto Strony oświadczają i gwarantują, że:
 - a. nie korzystają i nie będą korzystać z żadnej Technologii Kontrahenta pochodzącej z kraju lub regionu

- objętego kompleksowymi ograniczeniami lub embargiem na mocy Przepisów prawa gospodarczego (obecnie obejmującymi Kubę, Iran, Koreę Północną, Syrię oraz Obwody Krymski, Doniecki i Ługański na Ukrainie) i nie będą dostarczać żadnej Technologii Kontrahenta żadnej osobie fizycznej, prawnej ani jednostce objętej stosownymi ograniczeniami na mocy Przepisów prawa gospodarczego;
- b. nie będą wykorzystywać Technologii Kontrahenta do projektowania, rozwoju ani produkcji broni jądrowej, chemicznej lub biologicznej, ani systemów raketowych, rakiet nośnych, rakiet sondażowych, bezzałogowych systemów powietrznych ani w jakikolwiek inny sposób zabroniony przez obowiązujące Przepisy prawa gospodarczego; oraz
 - c. zgodnie z ich najlepszą wiedzą, żaden organ rządowy nie zabrania im udziału w transakcjach objętych zakresem Umowy na mocy Przepisów prawa gospodarczego;
 - d. zobowiązują się do dostarczenia, na żądanie drugiej Strony, wszelkich informacji i dokumentów niezbędnych do weryfikacji zgodności z przepisami prawa gospodarczego, w tym w szczególności certyfikatów użytkownika końcowego;
 - e. lista krajów i regionów objętych kompleksowymi ograniczeniami lub embargiem obejmuje w szczególności: Kubę, Iran, Koreę Północną, Syrię, Rosję, Białoruś oraz Obwody Krymski, Doniecki i Ługański na Ukrainie;
 - f. zobowiązują się do wzajemnego informowania się o wszelkich zmianach w przepisach prawa gospodarczego, które mogą mieć wpływ na realizację umowy.
11. Veolia nie będzie bezpośrednio ani pośrednio eksportować żadnej Technologii Kontrahenta ani dostarczać żadnych produktów lub usług wykorzystujących Technologię Kontrahenta do:
- a. jakiegokolwiek kraju, miejsca przeznaczenia lub osoby, do których dostarczanie takiej Technologii Kontrahenta lub produktów lub usług wykorzystujących Technologię Kontrahenta byłoby zabronione przez Przepisy prawa gospodarczego; lub
 - b. jakiegokolwiek kraju lub miejsca przeznaczenia, w przypadku których Przepisy prawa gospodarczego wymagają licencji rządowych lub innych zezwoleń, bez uprzedniego uzyskania takich licencji lub innych zezwoleń.
12. Kontrahent przekaze Veolii wszelkie informacje związane z klasyfikacją Technologii Kontrahenta w odniesieniu do Przepisów prawa gospodarczego lub wszelkie inne informacje wymagane przez Zamawiającego.
13. Postanowienia niniejszego punktu pozostają w mocy po wygaśnięciu lub rozwiązaniu niniejszej Umowy z jakiegokolwiek powodu.
14. Strony na pisemny wniosek zgadzają się udzielać sobie wzajemnie uzasadnionej pomocy w odniesieniu do zgodności z Przepisami prawa gospodarczego.

Kontrola eksportu – obowiązująca w przypadku, gdy Veolia jest Sprzedawcą

15. Każda ze Stron będzie przestrzegać przepisów dotyczących kontroli eksportu i przepisów importowych Stanów Zjednoczonych, Unii Europejskiej i wszystkich odpowiednich jurysdykcji mających zastosowanie do ich odpowiednich działań regulowanych Umową (łącznie „Przepisy prawa gospodarczego”).
16. Ponadto Strony oświadczają i gwarantują, że:
- a. nie znajdują się w żadnym kraju ani regionie podlegającym kompleksowym ograniczeniom lub embargu na mocy Przepisów prawa gospodarczego (w tym obecnie na Kubie, w Iranie, Korei Północnej, Syrii oraz w Obwodzie Krymskim, Donieckim i Ługańskim na Ukrainie) i nie będą wykorzystywać żadnej Technologii Veolii w żadnym kraju ani regionie podlegającym kompleksowym ograniczeniom lub embargu na mocy Przepisów prawa gospodarczego (w tym obecnie na Kubie, w Iranie, Korei Północnej, Syrii oraz w Obwodzie Krymskim, Donieckim i Ługańskim na Ukrainie) oraz nie będą dostarczać żadnej Technologii Veolii żadnej osobie ani podmiotowi podlegającemu stosownym ograniczeniom na mocy Przepisów prawa gospodarczego;
 - b. nie będą wykorzystywać Technologii Veolii do projektowania, opracowywania lub produkcji broni jądrowej, chemicznej lub biologicznej, systemów raketowych, kosmicznych pojazdów nośnych, rakiet sondujących, systemów bezzałogowych pojazdów latających ani w żaden inny sposób zabroniony przez obowiązujące Przepisy prawa gospodarczego; oraz
 - c. zgodnie z ich najlepszą wiedzą, żadna agencja rządowa nie zabrania im na mocy Przepisów prawa gospodarczego uczestniczenia w transakcjach objętych zakresem Umowy;
 - d. zobowiązują się do dostarczenia, na żądanie drugiej Strony, wszelkich informacji i dokumentów niezbędnych do weryfikacji zgodności z przepisami prawa gospodarczego, w tym w szczególności certyfikatów użytkownika końcowego;

- e. lista krajów i regionów objętych kompleksowymi ograniczeniami lub embargiem obejmuje w szczególności: Kubę, Iran, Koreę Północną, Syrię, Rosję, Białoruś oraz Obwody Krymski, Doniecki i Ługański na Ukrainie;
 - f. zobowiązują się do wzajemnego informowania się o wszelkich zmianach w przepisach prawa gospodarczego, które mogą mieć wpływ na realizację umowy.
17. Kontrahenta nie będzie bezpośrednio ani pośrednio eksportować żadnej Technologii Veolii ani dostarczać żadnych produktów lub usług wykorzystujących Technologię Veolii do:
- a. jakiegokolwiek kraju, miejsca docelowego lub osoby, do której dostarczanie takiej Technologii Veolii lub produktów lub usług wykorzystujących Technologię Veolii byłoby zabronione przez Przepisy prawa gospodarczego;
 - lub
 - b. jakiegokolwiek kraju lub miejsca docelowego, dla którego Przepisy prawa gospodarczego wymagają licencji rządowych lub innych zezwoleń, bez uprzedniego uzyskania takich licencji lub innych zezwoleń.
18. Kontrahent przekaze Veolii wszelkie informacje wymagane do złożenia przez Veolię wniosku o licencję lub zezwolenie. W szczególności Kontrahent dostarczy, w stosownych przypadkach, certyfikat użytkownika końcowego.
19. Postanowienia niniejszego punktu pozostają w mocy po wygaśnięciu lub rozwiązaniu Umowy z jakiegokolwiek powodu.
20. Strony zgadzają się udzielać sobie wzajemnie uzasadnionej pomocy w odniesieniu do zgodności z Przepisami prawa gospodarczego na pisemny wniosek.

Klauzula konfliktu interesów – obowiązująca w przypadku, gdy Veolia jest Nabywcą

21. Kontrahent oświadcza, że podjął odpowiednie środki, zgodnie z dobrą praktyką zawodową, w celu rozpoznania, zapobiegania i w razie potrzeby rozwiązywania konfliktów interesów, w szczególności tych, które mogą wynikać z posiadanych przez niego bezpośrednio lub pośrednio interesów majątkowych, zawodowych lub niematerialnych.
22. Kontrahent oświadcza, że zgodnie z jego najlepszą wiedzą w dniu podpisania Umowy, wykonanie umowy nie stwarza żadnego ryzyka konfliktu interesów, ani wobec Veolii/Kontrahenta, ani wobec żadnej innej osoby trzeciej.
23. Jeżeli w dowolnym momencie podczas wykonywania swojego zadania Kontrahent zostanie poinformowany o istnieniu konfliktu interesów, zobowiązuje się:
- a. niezwłocznie pisemnie poinformować o tym drugą Stronę;
 - b. poinformować z wyprzedzeniem o metodach, za pomocą których zamierza rozwiązać ten konflikt oraz o jego skutecznym rozwiązaniu;
 - c. niezwłocznie udzielić odpowiedzi na wszelkie prośby drugiej Strony o udzielenie informacji w tym zakresie oraz przedstawić żądane uzasadnienia.
24. Jeśli druga Strona, poinformowana przez Kontrahenta lub przy pomocy własnych środków, uzna, że sytuacja konfliktu interesów wynika z niewłaściwego postępowania Kontrahenta, w szczególności w wyniku:
- a. niezłożenia lub złożenia niekompletnego lub spóźnionego oświadczenia, lub
 - b. podjęcia niewystarczających działań naprawczych,
- ma prawo do przerwania wykonania Umowy i w razie potrzeby do jej jednostronnego rozwiązania w zwykłej formie pisemnej, ze skutkiem natychmiastowym, bez ponoszenia odpowiedzialności za szkody i bez uszczerbku dla jej prawa do odszkodowania.
25. Kontrahent zobowiązuje się w stosownych przypadkach do wprowadzenia wszystkich zobowiązań wynikających z niniejszej klauzuli, z jednej strony dla zarządu i dyrektorów oraz z drugiej strony dla własnych pracowników i stron trzecich zaangażowanych w wykonanie Umowy.

Postanowienia wspólne

26. Jeżeli Veolia będzie miała uzasadnione podstawy, aby uważać, że niniejsza klauzula została naruszona, może zawiesić, za zwykłym powiadomieniem, bez uprzedzenia, wykonywanie Umowy, na czas niezbędny do sprawdzenia sytuacji, bez ponoszenia odpowiedzialności, w tym wobec Kontrahenta. Strony wspólnie zobowiązują się do przeprowadzenia niezbędnej weryfikacji, współpracując w dobrej wierze.
27. W przypadku udowodnionego naruszenia Veolia może rozwiązać Umowę bez zachowania okresu wypowiedzenia i bez ponoszenia odpowiedzialności.
28. Przestrzeganie tej klauzuli jest jednym z istotnych zobowiązań Umowy.

KLAUZULA AI

Cel

1. Celem Klauzuli jest:
 - a. określenie obowiązków Kontrahenta związanych z udostępnianiem, wdrażaniem i świadczeniem na rzecz Veolii usług lub produktów wykorzystujących Systemy AI;
 - b. zapewnienie zgodności z wymogami AI Act oraz ochrona interesów Veolii w zakresie bezpiecznego i zgodnego z prawem wykorzystania technologii sztucznej inteligencji.

Powiadomienie o udostępnieniu Systemu AI

2. Przed rozpoczęciem świadczenia na rzecz Veolii usługi lub dostawy produktu zawierających System AI, Kontrahent powiadomi o tym Veolię na piśmie (w tym e-mailem lub w innej formie dokumentowej uzgodnionej w Umowie) z odpowiednim wyprzedzeniem, nie krótszym niż 30 dni przed datą udostępnienia, tak aby umożliwić Veolii ocenę regulacyjną skutków zastosowania Systemu AI.
3. Jeśli System AI jest Systemem AI wysokiego ryzyka, Kontrahent powiadomi Veolię o zamiarze udostępnienia takiego Systemu AI nie później niż 30 dni przed planowaną datą udostępnienia.
4. Jeżeli System AI został zakwalifikowany jako System AI wysokiego ryzyka po dacie udostępnienia go Veolii, Kontrahent powiadomi o tym Veolię niezwłocznie, nie później niż w terminie 10 dni od daty, w której doszło do zmiany kwalifikacji.

Oświadczenia Kontrahenta

5. Kontrahent oświadcza, że:
 - a. nie będzie wykorzystywać ani zezwalać żadnej osobie trzeciej na wykorzystywanie Danych Veolii lub informacji poufnych Veolii do szkolenia, dostosowywania, walidacji, modyfikowania, aktualizowania lub ulepszania w inny sposób Systemu AI lub jakichkolwiek innych produktów lub usług, ani wykorzystywać ich jako dane wejściowe (prompty) do Systemu AI;
 - b. System AI udostępniony przez Kontrahenta jest zgodny z wymaganiami AI Act i korzystanie przez Veolię z takiego Systemu AI zgodnie z jego przeznaczeniem opisanym w Umowie lub dokumentacji Systemu AI nie narusza AI Act;
 - c. System AI nie stanowi ani nie wiąże się z jakąkolwiek niedozwoloną praktyką w zakresie AI wskazaną w art.5 AI Act;
 - d. System AI wysokiego ryzyka został poddany właściwym procedurom oceny zgodności (jeżeli ma zastosowanie);
 - e. Kontrahent uzyskał wszelkie niezbędne zgody, licencje lub prawa konieczne do zebrania i wykorzystania danych do trenowania, testowania, dostrajania (dostosowywania) lub wdrożenia Systemu AI;
 - f. Dane wykorzystywane przez Kontrahenta lub jego poddostawców do trenowania, testowania, dostrajania (dostosowywania) lub wdrożenia Systemu AI nie zawierały nielegalnych treści, w najszerszym znaczeniu tego pojęcia.

Obowiązki Kontrahenta

6. W ramach wynagrodzenia przewidzianego w Umowie (bez dodatkowych opłat), Kontrahent zapewni Veolii konieczną pomoc w wypełnianiu obowiązków prawnych Veolii związanych z Systemem AI. W przypadku, w którym konieczne wsparcie wykraczać będzie ponad dostarczenie informacji dotyczących Systemu AI, które Kontrahent posiada lub powinien posiadać z uwagi na ciążące na nim obowiązki prawne, Strony ustalą warunki takiego wsparcia, w tym jego koszt.
7. Kontrahent niezwłocznie przekaze Veolii na jego wniosek wszelkie informacje dotyczące rozwoju, wdrożenia oraz funkcjonowania Systemu AI, a także wszelkie inne informacje niezbędne do wykazania zgodności Systemu AI z AI Act.
8. System AI dostarczony przez Kontrahenta zapewni pełną funkcjonalność umożliwiającą Veolii realizację wszystkich praw osób fizycznych wynikających z RODO, w tym dostępu, sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, przenoszenia danych i sprzeciwu. Kontrahent udzieli niezbędnego wsparcia technicznego w terminie 72 godzin od wniosku Veolii.

9. System AI dostarczony przez Kontrahenta będzie wyposażony w odpowiednie zabezpieczenia techniczne chroniące przed ryzykami AI, w tym przed nieautoryzowaną inferencją danych, dyskryminacją algorytmiczną oraz brakiem transparentności decyzji dotyczących osób fizycznych.

Odpowiedzialność za naruszenie obowiązków

10. W przypadku naruszenia przez Kontrahenta zobowiązań lub oświadczeń określonych w Klauzuli, Kontrahent – bez uszczerbku dla pozostałych uprawnień i roszczeń przysługujących Veolii na mocy Umowy – usunie na własny koszt zaistniałe naruszenia i zastosuje odpowiednie środki organizacyjno-techniczne w celu zapobieżenia dalszym naruszeniom, o czym niezwłocznie poinformuje Veolię.
11. W przypadku wystąpienia po stronie Veolii szkody spowodowanej naruszeniem Kontrahenta, o którym mowa powyżej, Kontrahent naprawi taką szkodę w pełnej wysokości.

Generatywna sztuczna inteligencja

12. Kontrahent nie może wykorzystywać danych Veolii ani jakichkolwiek danych osobowych, które zostaną mu udostępnione lub do których uzyska dostęp w związku z realizacją Umowy, w tym danych osobowych pracowników Veolii, osób trzecich oraz wszelkich innych danych osobowych przetwarzanych przez dostarczony System AI, do opracowywania, szkolenia lub ponownego szkolenia, destylacji, ponownego trenowania wstępnie wytrenowanego modelu (tj. dostrajania), nauczania, testowania, ulepszania lub walidacji jakiegokolwiek sztucznej inteligencji, algorytmu uczenia maszynowego lub podobnej technologii, w tym zarządzanej przez Kontrahenta generatywnej sztucznej inteligencji.
13. Kontrahent może w inny sposób wykorzystywać AI lub generatywną AI do świadczenia usług, pod warunkiem spełnienia następujących zobowiązań, a w takim przypadku:
- a. zobowiązuje się zapewnić, że dane treningowe są dokładne i wolne od jakichkolwiek praw własności intelektualnej. Musi wdrożyć wszystkie niezbędne środki zapobiegawcze i naprawcze w celu ograniczenia stronniczości, niedokładności lub halucynacji;
 - b. przenosi na Veolię wszystkie prawa własności intelektualnej do wszelkich wyników w ten sposób wygenerowanych w celu świadczenia usług w ramach Umowy na zasadach analogicznych jak przewidziane w Umowie i w ramach wynagrodzenia wynikającego z Umowy (bez dodatkowych opłat);
 - c. obowiązuje się nie używać żadnego modelu przedstawiającego nieakceptowalne, wysokie ryzyko naruszenia podstawowych praw i wolności jednostek, jak opisano w artykule 5 tytułu II AI Act lub przedstawiającego jakiejkolwiek ryzyko systemowe;
 - d. zapewnia, że treści generowane przez generatywną AI mogą być wyraźnie jako takie zidentyfikowane.
14. Kontrahent może wykorzystywać AI lub generatywną AI z danymi Veolii lub danymi osobowymi jej pracowników, pod następującymi warunkami:
- a. uzyskanie uprzedniej pisemnej zgody od Veolii, którą Veolia może zaakceptować lub odrzucić według własnego uznania;
 - b. w razie potrzeby Veolia może uzależnić swoją zgodę od przestrzegania ścisłych środków architektury, bezpieczeństwa i poufności ocenianych poprzez wewnętrzny proces Veolii dotyczący DLA – Design & Legal Assessment (Oceny Projektowej i Prawnej);
 - c. używanie wyłącznie Najemcy dedykowanego Veolii z logicznym podziałem danych Veolii;
 - d. zapewnienie, w każdym czasie i na żądanie Veolii, wszystkich dowodów niezbędnych do wykazania zgodności z postanowieniami niniejszej klauzuli.

Postanowienia końcowe

15. Realizacja niniejszej Klauzuli odbywa się w ramach wynagrodzenia określonego w Umowie, bez ponoszenia dodatkowych kosztów przez Veolię.

KLAUZULA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

1. Wykonawca realizując niniejszą umowę zobowiązuje się kierować zasadą zrównoważonego rozwoju wyrażoną w zapisach Nasze podstawowe zasady relacji z dostawcami zamieszczonych na stronie internetowej Veolii: <https://www.veolia.pl/o-nas/veolia-w-polsce/nasze-wartosci>, mając w szczególności na względzie:
 - a. przestrzeganie obowiązujących przepisów prawa, w tym prawa pracy, w szczególności przepisów regulujących pracę nierejestrowaną, pracę dzieci, pracę przymusową i prawa związków zawodowych, przepisów dotyczących zakazu dyskryminacji i walki z uprzedzeniami, a także norm etycznych i społecznych;
 - b. realizację dostaw w warunkach pozwalających minimalizować zagrożenie dla zdrowia i życia pracowników;
 - c. postępowanie w sposób zmierzający do ciągłego poprawiania warunków pracy pracowników;
 - d. wdrażanie działań niezbędnych do zmniejszania wpływu na środowisko, zwłaszcza poprzez zmniejszanie zużycia energii i zasobów pierwotnych; zmniejszanie ogólnej ilości odpadów wprowadzanych do wody, powietrza lub ziemi; a także eliminowanie zanieczyszczeń jednorazowych i przypadkowych oraz kontrolowanie wpływu i emisji substancji niebezpiecznych dla środowiska i zdrowia.
2. Wykonawca oświadcza, że zapoznał się z dokumentem Nasze podstawowe zasady relacji z dostawcami, który będzie dostępny na stronie internetowej Veolii przez cały okres obowiązywania umowy, i zobowiązuje się do przestrzegania jego postanowień.
3. Wykonawca zobowiązuje się również do zapewnienia, że jego pracownicy i podwykonawcy będą przestrzegać tych samych zobowiązań.
4. Wykonawca zobowiązuje się regularnie informować Zamawiającego o postępie swoich działań w zakresie zrównoważonego rozwoju i aktualizować przekazane informacje. W ramach podejmowanej przez Zamawiającego oceny działań wykonawców w zakresie zrównoważonego rozwoju, Wykonawca wyraża zgodę na taką ocenę i zobowiązuje się udostępnić Grupie Veolia podstawowe dane, w tym sprawozdanie finansowe, które mogą być wymagane do dokonania takiej oceny.
5. Wykonawca zobowiązany jest co najmniej raz w roku poinformować Zamawiających o pojawiających się na rynku nowościach i oferowanych nowych produktach/usługach oraz o szeroko rozumianych innowacyjnych rozwiązaniach procesowych i organizacyjnych, w tym mających wpływ na optymalizację współpracy.
6. Wykonawca zobowiązuje się również do uwzględnienia zaleceń sformułowanych po takich ocenach oraz do podjęcia działań niezbędnych do zapewnienia poprawy i zgodności ze standardami wynikającymi z w/w zobowiązań.

WYMAGANIA OCHRONY ŚRODOWISKA DLA WYKONAWCÓW GRUPY VEOLIA W POLSCE

Wstęp

Niniejsza klauzula dotyczy Kontrahentów realizujących prace zlecone przez Veolię.

Za Kontrahenta uważa się każdy podmiot (w tym także Wykonawcę i Najemcę), który realizuje prace na rzecz Veolii – na terenie Grupy Veolia w Polsce lub na terenie udostępnionym dla Veolii na podstawie zawartych umów lub pisemnych zleceń. Kontrahent odpowiada za działania swoich podwykonawców i innych osób wykonujących pracę na rzecz Kontrahenta, na tych samych zasadach jak za swoich pracowników.

Teren, na którym wykonywane są prace zlecone przez Veolię oznacza np. teren inwestycji liniowych, kubaturowych, teren na którym prowadzone są prace remontowe i utrzymaniowe.

Grupa Veolia dba o zasoby środowiska poprzez wdrażanie zrównoważonych rozwiązań w zakresie zarządzania energią, wodą i odpadami, co obejmuje inwestycje w odnawialne źródła energii, modernizację sieci, redukcję emisji oraz promowanie gospodarki o obiegu zamkniętym. Nasi pracownicy uwzględniają kwestie ochrony środowiska we wszystkich aspektach swojej pracy i dbają o to, aby ich działania były zgodne z naszą polityką środowiskową. Dlatego też równie wysokie wymagania stawiamy naszym Kontrahentom (jeśli dotyczy działalności/usługi świadczonej przez Kontrahenta) i zobowiązujemy ich, aby na terenie prowadzonych prac:

1. przestrzegali obowiązujących przepisów prawnych w zakresie ochrony środowiska;
2. nie prowadzili działań powodujących zanieczyszczenie zasobów wodnych, powietrza atmosferycznego, powierzchni ziemi, drzew i krzewów oraz uszkodzenie urządzeń ochrony środowiska;
3. zgłaszali zdarzenia stwarzające zagrożenie dla środowiska, zdrowia i życia ludzi;
4. stosowali rozwiązania zmniejszające zużycie energii elektrycznej, ciepłej, wody i surowców oraz ograniczające ilość powstających odpadów.

Kontrahent ponosi pełną odpowiedzialność za wszystkich swoich pracowników, w tym za ich zapoznanie z wymogami ochrony środowiska określonymi w niniejszym dokumencie. Nieprzestrzeganie zasad może skutkować nałożeniem kar zgodnie z tabelą taryfikatora oraz wstrzymaniem lub wydaleniem z terenu prowadzonych prac.

Postępowanie z odpadami

Wymagane jest:

1. minimalizowanie wytwarzania odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne oraz (o ile to możliwe) segregowanie, ponownie wykorzystanie lub poddawanie recyklingowi wytwarzanych materiałów;
2. segregowanie wytwarzanych odpadów komunalnych;
3. przedstawienie Veolii numeru BDO, kopii wszelkich decyzji i zezwoleń, niezbędnych do wytwarzania, transportu i zagospodarowania odpadów, kompletne do realizacji przedmiotu umowy;
4. oznakowanie (kod, nazwa odpadu, nazwa firmy) i selektywne magazynowanie odpadów w miejscu wyznaczonym przez Veolię lub w pasie frontu robót. Miejsce magazynowania należy, zabezpieczyć przed wpływem warunków atmosferycznych, potencjalnym zanieczyszczeniem gleby, wody, powietrza, powierzchni ziemi (dotyczy prac w wyniku świadczenia których Kontrahenta staje się wytwórcą odpadów);
5. usuwanie na bieżąco materiałów zbędnych i powstałych odpadów, odpady należy zbierać do odpowiednio oznaczonych pojemników;
6. sporządzenie Kart Przekazania Odpadu (KPO) w systemie Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO);
7. udostępnienie KPO, dotyczące odpadów wytwarzanych na terenie Veolii lub w związku ze świadczeniem usług na rzecz Veolii;
8. uzgodnienie postępowania z odpadami komunalnymi na terenie, na którym wykonywane są prace zlecone przez Veolię (może być wymagane podpisanie osobnych umów na odbiór odpadów komunalnych).

Niedopuszczalne jest:

1. wprowadzanie odpadów do środowiska;
2. spalanie, zakopywanie, wylewanie odpadów na terenie należącym do Veolii;
3. umieszczanie wytworzonych odpadów w pojemnikach będących własnością Veolii, chyba, że umowa stanowi inaczej;
4. mieszanie odpadów przemysłowych z odpadami komunalnymi;
5. pozostawianie niezabezpieczonych lub nieoznakowanych (zgodnie z obowiązującymi przepisami) odpadów na terenie, w którym wykonywane są zlecone prace.

Postępowanie z chemikaliami

Wymagane jest:

1. aby wszystkie substancje chemiczne i ich mieszaniny, a w szczególności substancje niebezpieczne, stosowane przez Kontrahenta: posiadały oryginalne i czytelne oznaczenia; były przechowywane w miejscach odpowiednio zabezpieczonych przed dostępem osób trzecich, na uszczelnionym nieprzepuszczalnym podłożu, z dala od cieków wodnych;
2. przewożenie tylko niezbędnej ilości substancji chemicznych i ich mieszanin do wykonania prac;
3. w przypadku niekontrolowanego uwolnienia stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin (rozsypania, rozlania) Kontrahenta zobowiązany jest do: zapewnienia pojemników i środków neutralizujących; zastosowania środków neutralizujących (np. sorbentów) przewidzianych w karcie charakterystyki substancji/mieszaniny; zebrania powstałego odpadu do szczelnego, odpowiednio opisanego pojemnika i przekazać do utylizacji zgodnie z obowiązującymi przepisami; poinformowania Veolii; wdrożenia działań naprawczych w celu usunięcia nieprawidłowości mających negatywny wpływ na środowisko.

Niedopuszczalne jest:

1. wprowadzanie do środowiska niebezpiecznych substancji/mieszanin chemicznych;
2. wykorzystywanie pojemników po produktach spożywczych do przechowywania substancji/mieszanin niebezpiecznych;
3. pozostawianie niezabezpieczonych lub nieoznakowanych (zgodnie z obowiązującymi przepisami) substancji/mieszanin niebezpiecznych i pojemników po tych substancjach/mieszaninach na terenie, na którym wykonywane są prace zlecone przez Veolię.

Hałas i wibracje

Wymagane jest:

1. wykonywanie prac w godzinach dziennych od 6:00 do 22:00;
2. stosowanie sprzętu spełniającego wymagane normy w zakresie emisji hałasu;
3. stosowanie najlepszych dostępnych praktyk pracy w celu minimalizacji poziomu hałasu, instalowanie tymczasowych barier akustycznych tam gdzie to możliwe;
4. poinformowanie i uzyskanie zgody Veolii jeśli prace są wykonywane poza godzinami 6:00–22:00 (nie dotyczy sytuacji awaryjnych).

Niedopuszczalne jest:

1. stosowanie urządzeń powodujących nadmierną emisję hałasu i wibracje do środowiska;
2. trzaskanie burtami przyczep podczas załadunku i rozładunku;
3. nieuzasadnione używanie alarmów, sygnałów dźwiękowych, syren i klaksonów.

Wykorzystywanie zasobów

Wymagane jest:

1. stosowanie rozwiązań zmniejszających zużycie energii elektrycznej, ciepłej, wody i innych surowców;
2. korzystanie z instalacji wodno-kanalizacyjnej zgodnie z warunkami umów i uzgodnieniami z Veolią;
3. nie używanie do celów przemysłowych wody pitnej, bez uzgodnienia z właścicielem ujęcia;
4. utrzymywanie czystości i porządku na wykorzystywanym terenie lub obiekcie, włącznie z oczyszczaniem terenów zanieczyszczonych używanym sprzętem (np. wycieki oleju, ziemia z wykopu);
5. gromadzenie materiałów przewidzianych do wykonywania prac w miejscach uzgodnionych z Veolią lub w pasie frontu robót i w sposób zgodny z lokalnymi dokumentami (np. decyzja środowiskowa, instrukcja wewnętrzna, wytyczne wykonania i odbioru, umowa itp.) przy zastosowaniu przepisów ochrony środowiska, przez czas niezbędny do wykonania zleconych prac;

6. stosowanie sprzętu i pojazdów w dobrym stanie technicznym, wykonywanie regularnych przeglądów i konserwacji;
7. zabezpieczanie pojazdów przewożących materiały pyłące.

Niedopuszczalne jest:

1. zanieczyszczanie stref ochronnych ujęć wody i ich najbliższego otoczenia;
2. mycie pojazdów poza wyznaczonymi miejscami; stosowanie urządzeń zawierających substancje emitujące promieniowanie jonizujące bez uzgodnień z właściwymi organami (Państwową Inspekcją Sanitarną, Służbą Ochrony Radiologicznej);
3. samowolne pobieranie mediów energetycznych, wodnych i innych bez uprzedniego uzgodnienia z Veolią;
4. pozostawienie nieuprzątniętego terenu po zakończeniu prac.

Ochrona bioróżnorodności

Wymagane jest:

1. przestrzeganie Zasad Zarządzania Ekologicznego obowiązujących na terenie, na którym wykonywane są prace zlecone przez Veolię;
2. zapoznanie się z mapami terenów objętych ochroną bioróżnorodności;
3. zabezpieczenie drzew i krzewów (ich części nadziemnych i podziemnych), podczas prowadzonych prac ziemnych/budowlanych w obszarze, na którym się znajdują.

Niedopuszczalne jest:

1. niszczenie i samowolne wycinanie drzew i krzewów na terenie, na którym wykonywane są prace zlecone przez Veolię bez jego wiedzy oraz bez posiadania stosownych decyzji urzędowych;
2. niszczenie trawników, zieleni oraz terenów podlegających ochronie ze względu na utrzymanie/rozwój bioróżnorodności;
3. wprowadzanie gatunków inwazyjnych.

Organizacja prac

Kontrahent przed rozpoczęciem prac ma obowiązek odbyć szkolenie informacyjne i zapoznać się z obowiązującymi dokumentami udostępnionymi przez Veolię. Sposób przeprowadzenia i potwierdzanie uczestnictwa w szkoleniu informacyjnym odbywa się zgodnie z wymaganiami Veolii.

Dodatkowe wymagania

Kontrahent realizuje obowiązki wynikające z wprowadzania na rynek opakowań/produktów w opakowaniach;

Kontrahent udziela Veolii (o ile to możliwe) informacji na temat śladu węglowego stosowanych i oferowanych przez siebie produktów i usług.

Zgłaszanie zdarzeń

Jeśli w wyniku prowadzonej działalności Kontrahent spowoduje zdarzenie mogące wywołać znaczne zniszczenie środowiska lub stwarzające zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi, zobowiązany jest do:

1. zgłoszenia zdarzenia Veolii poprzez formularz zgłoszeń dla Kontrahentów: https://www.google.com/url?q=https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScPjdbNddr5674Zv5PIFouOha9_KmiU6UDxD7klmZ0YBc-NIEDw/viewform&sa=D&source=docs&ust=1779352106503144&usg=AOvVaw182H2xmp-br9RDR1-i6p-NB;
2. usunięcia szkody w uzgodnieniu z Veolią;
3. sporządzenia i przekazania Veolii pisemnego raportu opisującego: okoliczności zdarzenia, zastosowane środki zaradcze, podjęte działania naprawcze oraz plan zapobiegania podobnym sytuacjom w przyszłości.

Odpowiedzialność za szkody

Kontrahenta ponosi pełną odpowiedzialność materialną i prawną za powstałe szkody oraz za naruszenie obowiązków ochrony środowiska i brak przeciwdziałania dla ograniczenia zagrożeń i jest zobowiązany do niezwłocznego usuwania szkód na własny koszt.

Nadzór nad działalnością Kontrahenta i sankcje

Veolia ustala taryfikator kar, stanowiący dodatkowe narzędzie o charakterze prewencyjnym. Kary są naliczane za każde udokumentowane naruszenie wymienione w tabeli taryfikatora podczas kontroli. Veolia ma prawo do sumowania wysokości kar oraz do ich naliczania na podstawie dokumentacji fotograficznej bez konieczności podpisywania przez Kontrahenta protokołu kontroli. Kontrahenta zobowiązuje się do zapłaty kary umownej za każdy przypadek naruszenia lub przewinienia określonego w taryfikatorze, w terminie 14 dni od daty wystawienia noty księgowej przez Veolię. Stwierdzenie naruszenia uruchamia dalsze postępowanie w zakresie odpowiedzialności Kontrahenta za szkody. Zastrzeżenie kar umownych nie wyłącza praw Veolii do:

1. dochodzenia odszkodowania na zasadach ogólnych w wysokości przekraczającej karę umowną;
2. pociągnięcia Kontrahenta do odpowiedzialności karnej.

Taryfikator kar

Lp.	Rodzaj naruszenia	Poziom kary
1	Zanieczyszczenie lub doprowadzenie do sytuacji umożliwiającej zanieczyszczenie gleby, ziemi, wód powierzchniowych i podziemnych odpadami, niebezpiecznymi substancjami i/lub mieszaninami chemicznymi (m.in. oleje, smary, farby), niekontrolowany zrzut ścieków, zanieczyszczonych wód myjących do urządzeń kanalizacyjnych.	3000 zł
2	Gromadzenie materiałów przewidzianych do wykonywania prac i tymczasowe magazynowanie powstałych odpadów w miejscach do tego celu nieprzeznaczonych lub w sposób niezgodny z wymaganiami dotyczącymi magazynowania odpadów.	2000 zł
3	Demontaż i magazynowanie odpadów zawierających azbest w sposób niezgodny z przepisami.	3000 zł
4	Zanieczyszczanie stref ochronnych ujęć wody i ich najbliższego otoczenia.	3000 zł
5	Wycinanie drzew i krzewów bez wcześniejszego uzyskania zgody właściciela terenu/ zezwolenia ze strony właściwego organu administracyjnego.	3000 zł
6	Brak zabezpieczenia nieprzeznaczonych do wycinki drzew i krzewów oraz ich części nadziemnych i podziemnych w pasie frontu robót i zaplecza budowy.	3000 zł
7	Wykonywanie czynności powodujących niszczenie trawników, zieleni służącej wiązaniu gleby terenów chronionych z uwagi na utrzymanie/rozwój bioróżnorodności bez pisemnego uzgodnienia z właścicielem/zarządzającym terenem.	2000 zł
8	Spalanie, zakopywanie, wylewanie jakichkolwiek odpadów podczas realizacji prac na rzecz Veolii.	3000 zł
9	Pozostawienie niezabezpieczonych odpadów, niebezpiecznych substancji i/lub mieszanin chemicznych, pojemników z takimi substancjami/mieszaninami i pojemników po tych substancjach/mieszaninach.	3000 zł
10	Przechowywanie odpadów, niebezpiecznych substancji i/lub mieszanin chemicznych, w pomieszczeniach lub miejscach do tego nieprzeznaczonych bez pisemnej zgody Veolii.	3000 zł
11	Używanie niebezpiecznych substancji i/lub mieszanin chemicznych, bez ważnych kart charakterystyk.	3000 zł
12	Używanie nieoryginalnych/nie oznakowanych pojemników do przechowywania niebezpiecznych substancji i/lub mieszanin chemicznych, mieszanie odpadów przemysłowych z komunalnymi.	2000 zł
13	Brak pojemników na odpady komunalne, odpady przemysłowe powstające w wyniku świadczonych usług.	2000 zł
14	Brak właściwego oznakowania pojemników na odpady (rodzaj i kod odpadu, nazwa właściciela odpadu – nazwa Kontrahenta, nazwisko i nr osoby kontaktowej; dla odpadów niebezpiecznych dodatkowo etykieta, piktogramy).	2000 zł

15	Brak oznakowania, wygrodzenia taśmą miejsca powstawania odpadów podczas prowadzenia prac, brak tablicy informacyjnej.	2000 zł
16	Brak zabezpieczenia miejsc magazynowania substancji na wypadek niezamierzonego uwolnienia do środowiska oraz niestosowanie warunków bezpiecznego magazynowania substancji lub mieszanin.	3000 zł
17	Wprowadzenie na teren Veolii gatunku inwazyjnego.	2000 zł
18	Brak niezwłocznego poinformowania o sytuacji, w wyniku której doszło lub mogło dojść do nadzwyczajnego zagrożenia środowiska tj. gwałtownego zdarzenia mogącego wywołać znaczne zniszczenie środowiska lub stwarzającego zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi.	3000 zł

KSIĘGA WYMAGAŃ BEZPIECZEŃSTWA DLA WYKONAWCÓW GRUPY VEOLIA W POLSCE

Księga wymagań Bezpieczeństwa dla Wykonawców Grupy Veolia w Polsce to dokument będący załącznikiem do Umowy, stanowiący zbiór podstawowych zasad, których Wykonawca jest zobowiązany przestrzegać. Nie zwalnia to Wykonawcy z obowiązku stosowania się do przepisów Prawa oraz innych dokumentów i wytycznych.

Zasady ogólne

Celem Grupy Veolia w Polsce jest eliminacja zdarzeń mogących doprowadzić do wypadków i chorób zawodowych zgodnie z przyjętą Polityką bezpieczeństwa i higieny pracy Grupy Veolia w Polsce. Realizując swoją działalność operacyjną Grupa Veolia w Polsce uznaje bezpieczeństwo, zdrowie i dobre samopoczucie w pracy swoich pracowników oraz pracowników Wykonawcy za najwyższą wartość i integralny element towarzyszący wykonywanej pracy.

Do osiągnięcia tego celu podstawową kwestią jest współpraca wszystkich pracowników wykonujących prace na terenie i na rzecz Grupy Veolia w Polsce (tj. pracowników własnych, pracowników Wykonawcy i pracowników tymczasowych).

Księga wymagań Bezpieczeństwa dla Wykonawców Grupy Veolia jest dokumentem, zawierającym wymagania, które należy uwzględnić podczas ofertowania, uzupełnienie stanowi szczegółowa dokumentacja Zamawiającego. W innym przypadku Wykonawca jest obowiązany dostosować się do wymagań wynikających z przepisów prawa.

Wykonawca oraz jego Podwykonawcy, jak i Najemca, zobowiązani są do prowadzenia działalności (użytkowania przedmiotu najmu) w sposób nienaruszający obowiązujących przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, bezpieczeństwa przeciwpożarowego, z uwzględnieniem aspektów energetycznych (jeśli dotyczy), a także zgodnie z wymaganiami, instrukcjami i procedurami Zamawiającego, jak również do przestrzegania standardów bezpieczeństwa obowiązujących w Grupie Veolia. Ustala się następujące zasady ogólne, które mają zastosowanie do całości regulacji objętych niniejszym dokumentem i dokumentami, do których zawiera on odniesienie:

- Obowiązki Wykonawcy/Najemcy w zakresie objętym niniejszym dokumentem obowiązują również ich Podwykonawców/Podnajemców i wszystkich ich Podwykonawców/Podnajemców (niezależnie od stopnia, tj. od tego z którym Podwykonawcą związani są umową, dalej zwanych odpowiednio „dalszymi Podwykonawcami/Podnajemcami”), a także pracowników i współpracowników: Wykonawcy/Najemcy, Podwykonawców/Podnajemców i dalszych Podwykonawców/Podnajemców (zwanych dalej łącznie odpowiednio „strukturą Wykonawcy/Najemcy”), tj. obowiązki Wykonawcy/Najemcy w zakresie objętym niniejszym dokumentem obowiązują również odpowiednio strukturę Wykonawcy/Najemcy.
- Za przestrzeganie obowiązków wynikających z niniejszego dokumentu przez Podwykonawców, dalszych Podwykonawców, a także pracowników i współpracowników Wykonawcy/Najemcy, Podwykonawców i dalszych Podwykonawców odpowiedzialność ponosi Wykonawca/Najemca, jak za własne działania i zaniechania.
- Obowiązki Wykonawców i wszystkich podmiotów w strukturze Wykonawcy w zakresie objętym niniejszym dokumentem obowiązują w takim samym zakresie również Najemców i wszystkie podmioty w strukturze Najemcy, tj. wszędzie tam, gdzie mowa o obowiązkach podmiotu ze struktury Wykonawcy, to analogiczne obowiązki obciążają podmiot ze struktury Najemcy.
- Żadne z postanowień niniejszego dokumentu nie uprawnia Wykonawcy/Najemcy ani żadnego podmiotu ze struktury Wykonawcy/Najemcy do dochodzenia od Zamawiającego, ani żadnego innego podmiotu z Grupy Veolia, ani żadnego pracownika lub współpracownika Veolii żadnych praw, które nie wynikają wyraźnie z umowy łączącej Wykonawcę/Najemcę z danym Zamawiającym lub z powszechnie i bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa.

Wykonawcy w przypadku zatrudnienia osób fizycznych wykonujących pracę na innej podstawie niż stosunek pracy oraz osób prowadzących na własny rachunek działalność gospodarczą, zobowiązani są zapewnić bezpieczne i higieniczne warunki pracy podczas wykonywania zamówionych zadań. W razie prowadzenia prac w miejscu, do którego mają lub mogą mieć dostęp osoby nie biorące udziału w procesie pracy lub procesie realizacji umowy/zlecenia na wykonanie pracy na terenie Veolii, bądź terenie udostępnionym dla Veolii, Wykonawca ma obowiązek zabezpieczyć i odpowiednio oznakować taki teren.

Wykonawcy są obowiązani zastosować środki niezbędne do zapewnienia ochrony życia i zdrowia tym osobom. W szczególności Wykonawcy ponoszą odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa i higieny pracy w toku realizacji zadania.

Wykonawcy zobowiązani są chronić zdrowie i życie pracowników przez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy przy odpowiednim wykorzystaniu osiągnięć nauki i techniki. W szczególności Wykonawcy są zobowiązani:

- a. organizować pracę w sposób zapewniający bezpieczne i higieniczne warunki pracy;
- b. zapewniać przestrzeganie przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, wydawać polecenia usunięcia uchybień w tym zakresie oraz kontrolować wykonanie tych poleceń;
- c. reagować na potrzeby w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy oraz dostosowywać środki podejmowane w celu doskonalenia istniejącego poziomu ochrony zdrowia i życia pracowników, biorąc pod uwagę zmieniające się warunki wykonywania pracy;
- d. analizować ryzyka wykonywanych prac i podejmować działania zarówno wobec pracowników, jak i otoczenia i osób postronnych;
- e. zapewnić rozwój spójnej polityki zapobiegającej wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym uwzględniającej zagadnienia techniczne, organizację pracy, warunki pracy, stosunki społeczne oraz wpływ czynników środowiska pracy;
- f. uwzględniać ochronę zdrowia młodocianych, pracownic w ciąży lub karmiących dziecko piersią oraz pracowników niepełnosprawnych w ramach podejmowanych działań profilaktycznych;
- g. zapewniać wykonanie nakazów, wystąpień, decyzji i zarządzeń wydawanych przez organy nadzoru nad warunkami pracy;
- h. zapewniać wykonanie zaleceń społecznego inspektora pracy.

Wykonawcy oraz pracownicy nadzorujący pracowników są obowiązani znać, w zakresie niezbędnym do wykonywania ciężących na nich obowiązków, przepisy o ochronie pracy, w tym przepisy oraz zasady bezpieczeństwa i higieny pracy.

Przebywając na terenie Veolii nie wolno narażać siebie ani innych pracowników na ryzyko urazu. Niedopuszczalne jest również doprowadzenie do uszkodzenia mienia spółek z Grupy Veolia w Polsce oraz mienia należącego do innych podmiotów na terenie udostępnionym dla Veolii, na którym wykonywane są prace.

Ponadto każdy pracownik Wykonawcy ma możliwość natychmiastowego przerwania pracy w przypadku zaobserwowania niebezpiecznych warunków lub zachowań.

Ocena wstępna oferentów

W przypadku, w którym umowa o realizację danego zamówienia nie jest współfinansowana ze środków publicznych, przed wyborem firmy do prac na terenie Grupy Veolia w Polsce Wykonawca musi przejść proces oceny oferenta w dedykowanym narzędziu. Wynik oceny powyżej 50% kwalifikuje firmę do dalszego etapu zakupowego.

W przypadku warunkowego dopuszczenia oferenta do dalszego etapu i podpisania umowy, Wykonawca zostanie objęty obowiązkiem przedstawienia szczegółowego planu działań doskonalących w zakresie bezpieczeństwa pracy w sposób uzgodniony z Zamawiającym.

Podwykonawstwo

Wykonawca informuje Zamawiającego o nawiązaniu współpracy z nowymi Podwykonawcami zgodnie z zapisami w umowie.

Wykonawca zatrudniający podwykonawców zobligowany jest do przekazywania i egzekwowania wymagań zawartych w niniejszym dokumencie oraz innych stawianych przez Zamawiającego.

Zamawiający może weryfikować spełnienie wymagań przez Podwykonawców poprzez wizyty, kontrolę, ocenę zgodnie z wymaganiami zawartymi w pkt. Kontrole, wizyty, audyty i ocena wykonawcy

Zatrudnianie obcokrajowców

W przypadku zatrudniania obcokrajowców (z krajów UE) lub cudzoziemców (spoza UE) Wykonawca ma obowiązek zagwarantować:

- na stanowisku kierującego zespołem/kierownika robót – osobę mówiącą w języku polskim oraz w języku zrozumiałym dla osób wchodzących w skład zespołu. Jeżeli jest to niemożliwe zapewnić osobę tłumaczącą przez cały okres trwania prac. Osoba ta ma przebywać w miejscu ich wykonywania;
- że instrukcje dotyczące bezpiecznego wykonania prac, w szczególności dokumenty wymienione w pkt. Wymagana dokumentacja przed/podczas realizacji prac zostaną udostępnione pracownikom w języku dla nich zrozumiałym. Wykonawca dokona tłumaczenia na własny koszt;
- na czas szkolenia osobę do tłumaczenia symultanicznego oraz na własny koszt zorganizuje tłumaczenie materiałów szkoleniowych. Wszelka odpowiedzialność w zakresie wynikającym z błędnego, w tym niepełnego lub wybrakowanego tłumaczenia obciąża Wykonawcę.
- aby profilaktyczne badania lekarskie pracowników były przeprowadzone zgodnie z wymaganiami prawa pracy w Polsce,
- potwierdzenia uprawnień i kwalifikacji, aby były wydane zgodnie z wymaganiami polskiego prawa. W przypadku kwalifikacji nabytych w innych krajach kwalifikacje te muszą być uznane przez uprawnione instytucje.

Wizja lokalna

Na etapie ogłoszonego przetargu, potencjalny Wykonawca ma możliwość zgłoszenia potrzeby przeprowadzenia wizji lokalnej.

Wymagana dokumentacja przed/podczas realizacji prac

Przed rozpoczęciem prac każdy Wykonawca kierujący ludźmi do pracy na terenach Zamawiającego lub terenach udostępnionych przez niego, dostarczy Zamawiającemu (osobie wskazanej w umowie/zleceniu, odpowiedzialnej za jej realizację po stronie Zamawiającego) dokumenty wg poniższej tabeli. Formularze do poniższych dokumentów dostępne są na stronie www.veolia.pl/bezpieczenstwo-bhp.

Lp.	Nazwa dokumentu	Termin dostarczenia	Przeznaczenie	Uwagi
1.	Plan BIOZ (jeśli dotyczy)	14 dni roboczych przed przekazaniem terenu/placu budowy lub zgodnie z zapisami w umowie, nie mniej niż 3 dni robocze.	Określenie podstawowych procedur, zasad i sposobów postępowania obowiązujących na budowie zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz.U.2003 nr 120 poz.1126). Podstawa prawna: [1] Dz.U.2010.243.1623 (U) Prawo budowlane art.21a [2] Dz.U.2003.120.1126 (R) Informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.	Na terenie realizacji prac Wykonawca ma obowiązek posiadać Plan BIOZ jak również: dokumenty potwierdzające zapoznanie pracowników z planem BIOZ (gdy jest to wymagane prawem).
2.	Oświadczenie w zakresie BHP ppoż. i ochrony środowiska	7 dni roboczych przed rozpoczęciem prac.	Udokumentowanie informacji takich jak: aktualne orzeczenia lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania prac, potwierdzenia szkoleń BHP, uprawnień i kwalifikacji, zapoznania z oceną ryzyka zawodowego – zgodnie z Tabelą nr 1 do Oświadczenia w zakresie BHP, ppoż i ochrony środowiska.	Na żądanie kontrolującego, Wykonawca niezwłocznie udostępnia do wglądu dokumenty, wskazane w oświadczeniu.

3.	Wykaz, maszyn i urządzeń	7 dni roboczych przed rozpoczęciem prac.	Weryfikacja ważności terminów badań maszyn i urządzeń przez Zamawiającego oraz potwierdzenie ilości wwożonych maszyn i urządzeń na teren Zamawiającego. Wzór wykazu jest załącznikiem do BIOZ, w POR i IBWR stanowi integralną część dokumentu i nie wymaga składania odrębnego dokumentu.	Na terenie realizacji prac Wykonawca ma obowiązek posiadać również dokumenty potwierdzające przeprowadzenie badań i przeglądów sprzętu wykorzystywanego przy realizacji prac oraz dopuszczenia dozoru technicznego (gdy są wymagane).
4.	IBWR	7 dni roboczych przed rozpoczęciem prac lub zgodnie z zapisami umowy.	Uzupełnienie podstawowego planu BIOZ o zakres robót Wykonawcy. Obowiązek jej opracowania wynika z Ustawy Prawo budowlane, a także Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych.	IBWR przedstawiona przez Wykonawcę będzie określać warunki w jakich Wykonawca powinien wykonywać pracę ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczeń i wymagań BHP (gdy wymagane prawem). Na terenie realizacji prac Wykonawca ma obowiązek posiadać również: dokumenty potwierdzające zapoznanie pracowników z IBWR (gdy są wymagane prawem).
5.	Projekt Organizacji Robót wraz z graficznym przedstawieniem sytuacji	14 dni roboczych przed rozpoczęciem prac lub zgodnie z zapisami umowy.	Szczegółowe określenie sposobu prowadzenia prac: 1. Prace alpinistyczne (dostęp linowy); 2. Prace na wysokości wymagające wyjścia poza obrys konstrukcji (w tym komina), rusztowania; 3. Prace przy montażu, demontażu i modernizacji rusztowań – powyżej 4 m; 4. Prace przy demontażu, montażu i modernizacji opodestowania systemowego tj. krat wema oraz prace przy demontażu zabezpieczeń zbiorowych; 5. Prace przygotowawcze i czyszczarskie w przestrzeniach zamkniętych, gdzie występują substancje niebezpieczne/zagrozenie wybuchowe; 6. Prace w przestrzeniach zamkniętych, z których ewakuacja jest utrudniona (np.: zbiornikach, kanałach); 7. Prace przy instalacjach zawierających substancje niebezpieczne (np. ryzyko, kontaktu, rozszczelnienia); 8. Prace w wykopach. Uwaga! Wskazaniem do opracowania POR zamiast IBWR lub do innego zakresu prowadzonych prac może być również indywidualna decyzja Zamawiającego.	POR przedstawiony przez Wykonawcę będzie określał warunki w jakich Wykonawca powinien wykonywać pracę ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczeń i wymagań BHP (chyba że umowa stanowi inaczej).

6.	Plan podnoszenia	14 dni roboczych przed rozpoczęciem prac lub zgodnie z zapisami umowy.	Plan podnoszenia wymagany jest w przypadku transportu pionowego i poziomego, gdy: 1. Podnoszenie i przenoszenie ładunków wykonywane jest przez dwa lub więcej UTB, 2. Eksploatacja UTB w warunkach kolizyjnych, 3. Praca, gdy nie ma możliwości obserwacji przez obsługującego całej drogi jaką pokonuje ładunek, 4. Eksploatacja UTB w pobliżu napowietrznych linii elektroenergetycznych, 5. Praca suwnic z ciężkim, wielkogabarytowym ładunkiem (z przesuniętym lub trudnym do określenia środkiem ciężkości, bądź ładunkiem przekraczającym 75% udźwigu nominalnego) nad pracującymi urządzeniami, 6. Operacje podnoszenia wymagające szczególnej uwagi ze względu na bliskość przeszkód, wysoką podatność na uszkodzenia lub inne nietypowe czynniki.	Poziom planowania wymagany dla operacji podnoszenia jest określony przez kategorie ryzyka operacji podnoszenia. Na terenie realizacji prac Wykonawca ma obowiązek posiadać również: dokumenty potwierdzające zapoznanie pracowników z planem podnoszenia.
----	-------------------------	--	--	--

O każdej zmianie danych w w/w dokumentach Wykonawca na bieżąco będzie informował na piśmie lub w sposób przyjęty w umowie Zamawiającego poprzez aktualizację wystawionych dokumentów.

Wyżej wymienione dokumenty oraz poświadczenia zapoznania się z nimi przez pracowników muszą być dostępne w miejscu realizacji zlecenia w formie papierowej (oryginały lub kserokopie) lub w formie elektronicznej, umożliwiającej ich natychmiastowe okazanie na żądanie kontrolującego. Brak przekazania Zamawiającemu dokumentów wymienionych w powyższej tabeli w wymaganych terminach skutkuje brakiem możliwości realizacji przedmiotu umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy.

Oświadczenia

Zgodnie z wymaganiami w pkt. Wymagana dokumentacja przed/podczas realizacji prac należy dostarczyć Zamawiającemu wypełnione Oświadczenie w zakresie bhp, ppoż. i ochrony środowiska. Zamawiający weryfikuje listę pracowników kierowanych do pracy, która stanowi załącznik do oświadczenia.

Każda zmiana w składzie osób kierowanych do pracy lub zmiana ważności badań lekarskich, szkoleń okresowych BHP, uprawnień i kwalifikacji oraz zmiana sposobu wykonywania prac wymaga pisemnego zgłoszenia jej Zamawiającemu, poprzez złożenie uaktualnionych dokumentów zgodnie z wykazem z pkt. Wymagana dokumentacja przed/podczas realizacji prac.

Dokumentacja wynikająca z organizacji prac przy urządzeniach i instalacjach energetycznych

Prace przy urządzeniach i instalacjach energetycznych należy realizować zgodnie z wytycznymi Zamawiającego zawartymi w instrukcji organizacji bezpiecznej pracy oraz instrukcji eksploatacji urządzenia energetycznego (grupy urządzeń energetycznych) stosownie dla danej Spółki i urządzenia energetycznego (grupy urządzeń energetycznych).

Zasady ruchu osób i pojazdów

Pracownicy Wykonawcy oraz Najemcy chcący wejść lub wjechać na teren Zamawiającego muszą uzyskać stosowne zgody według zasad obowiązujących u Zamawiającego.

Obrót materiałami (narzędzia, przedmioty nietrwałe i środki trwałe), wwożonymi/wywożonymi odbywa się zgodnie z zasadami obowiązującymi u Zamawiającego.

Przed wejściem na teren zakładu Wykonawca zostanie poinformowany o istniejących zagrożeniach i zasadach poruszania się na terenie zakładu, np. podczas szkolenia informacyjnego.

Ruch pieszych i pojazdów, parkowanie pojazdów

Na terenie Zamawiającego obowiązuje:

- przestrzeganie zasad ruchu drogowego i Standardu przemieszczania się ludzi i maszyn,
- przestrzeganie zasad regulowanych znakami drogowymi na terenie Veolii i terenie udostępnionym m.in. dotyczących dopuszczalnych prędkości, pierwszeństwa ruchu, obszarów wyłączonych z ruchu, znaków STOP itp.
- stosowanie się do wszelkich instrukcji udzielanych przez upoważnionych pracowników Zamawiającego zajmujących się organizacją ruchu,
- zakaz używania telefonu komórkowego podczas kierowania pojazdem (nie dotyczy zestawów głośnomówiących) oraz podczas przemieszczania się,
- poruszanie się wyłącznie wyznaczonymi ciągami komunikacyjnymi,
- zapięcie pasów bezpieczeństwa podczas jazdy pojazdami silnikowymi,
- parkowanie pojazdów dopuszczalne jest wyłącznie w miejscach wyznaczonych, przodem do wyjazdu.

Maszyny budowlane i sprzęt ciężki musi być wyposażony w minimum:

- światło ostrzegawcze koloru pomarańczowego (kogut),
- dźwiękowy sygnalizator cofania,
- kamerę (y) obejmującą (e) tzw. martwe punkty,
- apteczkę pierwszej pomocy DIN 13157 lub DIN 13164, gaśnicę,
- DTR – dokumentację techniczno-ruchową w języku polskim (dodatkowo w języku zrozumiałym dla operatora jeżeli maszyna obsługiwana jest przez obcokrajowców).

Zabrania się przebywania pracowników Wykonawcy w miejscach, gdzie nie wykonują prac objętych umową/zleceniem (w szczególności ciągi produkcyjne, magazyny, tory kolejowe, a także pomieszczenia biurowe).

Zabrania się wnoszenia i wywożenia z terenu Zamawiającego jakichkolwiek materiałów będących własnością Zamawiającego lub innego Wykonawcy.

Organizacja prac

Informowanie o zagrożeniach

Przed rozpoczęciem prac, każdy pracownik Wykonawcy i Podwykonawcy musi zostać poinformowany o zagrożeniach. Zamawiający informuje o zagrożeniach dla zdrowia i życia występujących w zakładzie pracy/na terenie prowadzonych prac. Sposób informowania i potwierdzania zapoznania z zagrożeniami odbywa się zgodnie z wymaganiami Zamawiającego.

Dopuszczenie do realizacji prac

Warunkiem niezbędnym do rozpoczęcia prac jeśli nie ustalono inaczej jest m.in.:

- dostarczenie przez Wykonawcę Oświadczenia w zakresie BHP ppoż. i ochrony środowiska,
- uzgodnienie z osobą nadzorującą Wykonawcę wymaganej dokumentacji, zgodnie z zakresem wykonywanych prac – patrz pkt. Wymagana dokumentacja przed/podczas realizacji prac,
- przedstawienie Zamawiającemu dokumentacji innej niż wymieniona w pkt. Wymagana dokumentacja przed/podczas realizacji prac wynikającej z zapisów umowy oraz przepisów prawa,
- zapoznanie z zagrożeniami przez wszystkie osoby skierowane do pracy,
- zapewnienie przez Wykonawcę własnym pracownikom wymaganej odzieży ochronnej i roboczej, SOI,
- wskazanie granic strefy pracy,
- zapoznanie wszystkich osób kierowanych do wykonania pracy z dokumentacją wymaganą do pracy oraz dokumentacją udostępnioną przez Zamawiającego.

Wykonawca zobowiązany jest do wywieszania tablicy informacyjnej na terenie prowadzenia prac na polecenie pisemne lub na podstawie protokołu przekazania frontu robót lub zgodnie z wymaganiami Zamawiającego, zawierającej numer kontaktowy do kierującego pracami. Dotyczy to rodzajów prac ponad te, dla których obowiązek wywieszenia tablicy informacyjnej jest wymagany przez prawo.

Zagospodarowanie terenu prac należy wykonać przed rozpoczęciem robót budowlanych, co najmniej w zakresie:

- fizycznego ogrodzenia terenu, wyznaczenia bram, furtek, dróg komunikacyjnych (osobno dla pieszych i pojazdów), parkingów. W przypadku prowadzenia prac budowlanych każdy teren, na którym prowadzone są prace należy oznakować i ogrodzić, a jeśli to niemożliwe musi zostać ustanowiony jego stały dozór,
- wyznaczenia i oznakowania stref niebezpiecznych,
- wykonania dróg dla ruchu kołowego oraz wyjść i przejść dla ruchu pieszego,
- zaopatrzenia w niezbędne media, w tym głównie w energię elektryczną, wodę, odprowadzenie ścieków lub ich utylizację,
- zapewnienia zaplecza higieniczno-sanitarnego i socjalnego dla robót budowlanych (jeśli nie ustalono inaczej). W przypadku prac, gdzie nie ma możliwości organizacji pełnego zaplecza higieniczno-sanitarnego (np. usuwanie awarii na sieci ciepłowniczej), bezwzględnie wymagane jest zapewnienie pracownikom dostępu do sanitariatu jako minimalne wymaganie,
- zapewnienia właściwego do warunków pracy oświetlenia budowy i stanowisk pracy oraz odpowiedniej wentylacji,
- urządzenia składowisk materiałów i wyrobów – w porozumieniu z Zamawiającym,
- składowisk materiałów i ich części na otwartym powietrzu, w magazynach i pod wiatami,
- tymczasowej sieci elektroenergetycznej, oświetleniowej, telefonicznej, wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej i innej,
- zapewnienia oświetlenia o wymaganiach określonych w przepisach i normach,
- rozmieszczenia punktów ochrony przeciwpożarowej, ze stałym i bezkolizyjnym dostępem w sytuacjach konieczności ich wykorzystania,
- urządzenia punktów udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej wyposażonych w apteczki pierwszej pomocy DIN 13169,
- wyznaczenia lub/i wskazania dróg ewakuacyjnych oraz miejsca zbiórki na wypadek konieczności ewakuacji. Miejsca zbiórki muszą być ustalone ze Zleceniodawcą.

Dostęp do strefy pracy

Przedstawiciel Zamawiającego ma prawo do wejścia w strefę pracy Wykonawcy na następujących zasadach, jeśli nie ustalono inaczej:

- wejście w strefę pracy powinno nastąpić za wiedzą kierującego zespołem lub kierownika robót/budowy Wykonawcy,
- w przypadku zauważenia rażącego naruszenia zasad BHP lub zaniedbań stwarzających bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia pracowników, wejście w strefę pracy w celu natychmiastowego przerwania pracy może nastąpić bez wiedzy kierującego zespołem lub kierownika robót/budowy,
- kierujący zespołem Wykonawcy jest zobowiązany poinformować osobę kontrolującą/wizytującą o aktualnych zagrożeniach występujących w strefie pracy,
- na czas przebywania osób postronnych w strefie pracy, kierujący pracownikami zobowiązany jest wstrzymać pracę podległych pracowników, jeśli jest to konieczne,
- osoba przebywająca w strefie pracy jest zobowiązana do stosowania środków ochrony wymaganych w tej strefie pracy.

Organizacja prac przy urządzeniach energetycznych

- Prace eksploatacyjne przy urządzeniach energetycznych mogą wykonywać jedynie pracownicy upoważnieni, wskazani przez Wykonawcę zgodnie z dokumentacją dołączoną do umowy.
- Wykonawca zobowiązany jest do wykonywania wskazanych przez Zamawiającego prac eksploatacyjnych przy urządzeniach energetycznych, na podstawie polecenia pisemnego. Prace eksploatacyjne przy urządzeniach energetycznych należy wykonywać zgodnie z udostępnioną przez Zamawiającego instrukcją organizacji bezpiecznej pracy przy urządzeniach energetycznych oraz instrukcją eksploatacji urządzenia energetycznego (grupy urządzeń energetycznych), regulacjami prawnymi oraz innymi wytycznymi obowiązującymi u Zamawiającego. W szczególnych przypadkach, strony mogą ustalić w formie pisemnej inny sposób organizacji prac eksploatacyjnych przy urządzeniach energetycznych.
- Pracownicy Wykonawcy zobowiązani są do przestrzegania zakazu wstępu do obiektów energetycznych oraz oznakowanych stref niebezpiecznych. Pracownicy Wykonawcy zobowiązani są do przestrzegania zakazu wstępu do pomieszczeń i przestrzeni technicznych (tzw. stref/miejsc pracy), do których wejścia nie zostali upoważnieni.

- Dostęp do miejsc wykonywania prac szczególnie niebezpiecznych mogą mieć jedynie upoważnione osoby bezpośrednio biorące udział w wykonywaniu prac po odpowiednim ich poinstruowaniu.
- Prace wykonywane w strefach zagrożenia wybuchem i strefach gazowo-niebezpiecznych muszą być prowadzone z uwzględnieniem wymagań bezpieczeństwa określonych przez obowiązujące instrukcje, zasady bezpieczeństwa i organizacji pracy przy instalacjach i urządzeniach gazowych, określone regulacjami wewnętrznymi Zamawiającego i przepisami prawa.
- Podczas wykonywania prac eksploatacyjnych przy urządzeniach energetycznych, prowadzenia prac budowlanych, rozbiórkowych i montażowych obowiązują zasady określone przez Zamawiającego w tym zakresie. Powyższe wymagania Zamawiający udostępnia w zależności od rodzaju i zakresu prac prowadzonych przez Wykonawcę.
- W razie stwierdzenia szczególnego zagrożenia takiego jak np. wyciek gazu, osuwisko ziemne, pożar, uszkodzone przewody energetyczne, niewybuch itp. w miejscu prowadzonych prac należy:
 - bezwzględnie przerwać wszystkie prace,
 - ewakuować niezwłocznie wszystkich pracowników poza strefę zagrożenia,
 - zabezpieczyć miejsce niebezpieczne przed wejściem w jego obszar osób niepowołanych,
 - niezwłocznie zawiadomić odpowiednie służby.
- Do dalszych prac można przystąpić po uzyskaniu zgody ze strony odpowiednich służb odpowiedzialnych za prowadzenie akcji ratowniczej oraz osoby nadzorującej pracę Wykonawcy lub innej wyznaczonej osoby ze strony Zamawiającego.
- W szczególności zabrania się modyfikacji i/lub demontażu obarierowania i podestów oraz otwierania luków i włazów. Prace wymagające takich operacji muszą być wykonywane za zgodą Zamawiającego na podstawie pisemnego polecenia prac oraz z zachowaniem wszelkich procedur przygotowujących miejsce pracy i odbiorem tego miejsca po zakończeniu prac.
- Do prac szczególnie niebezpiecznych nie można zatrudniać pracowników tymczasowych (zatrudnionych przez agencje pracy tymczasowej) oraz młodocianych.

Oznakowanie miejsc pracy i zagrożeń

Miejsce wykonywania prac przez Wykonawcę musi być oznakowane w sposób informujący o potencjalnych lub istniejących zagrożeniach (np. tablice informujące o zagrożeniach) oraz ogrodzone (np. barierki zabezpieczające). Wykonawca zobowiązany jest do oznakowania miejsca pracy.

W przypadku prowadzenia robót ingerujących w ruch drogowy lub pieszy Zamawiający może zobowiązać Wykonawcę do opracowania, zatwierdzenia i wdrożenia projektu tymczasowej organizacji ruchu, zapewniającej bezpieczeństwo wszystkich uczestników ruchu oraz pracowników.

Identyfikowanie Wykonawców i ich Podwykonawców, Najemców

Kamizelki ostrzegawcze lub odzież robocza pracowników Wykonawcy i Podwykonawców, Najemców powinna być opatrzona czytelną nazwą lub logo firmy.

Środki ochrony indywidualnej

Wszystkie osoby przebywające w strefie prac są zobowiązane do stosowania środków ochrony indywidualnej dobranych odpowiednio do występujących w strefie pracy zagrożeń, zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz według wymagań obowiązujących u Zamawiającego.

Pracownicy Wykonawcy obligatoryjnie muszą być wyposażeni w co najmniej:

Piktogram	Nazwa ŚOI	Kategoria/klasa	Zgodność z normą
	Hełm ochronny z paskiem podbródkowym	3- lub 4-punktowy pasek podbródkowy	EN 397, do prac przy urządzeniach elektroenergetycznych – EN 50365
	Odzież roboczą, kamizelkę ostrzegawczą lub odzież ochronną opatrzoną nazwą lub logo firmy	min. klasa 2	EN ISO 20471, dodatkowo do prac przy urządzeniach elektroenergetycznych – EN 61482-2
	Obuwie bezpieczne	obuwie klasy „S” z ochroną przed przebiciem podeszwy	EN ISO 20345

Pozostałe środki ochrony indywidualnej powinny być dostosowane do:

- wykonywanych prac, dobrane na podstawie oceny ryzyka zawodowego, wytycznych zawartych w kartach charakterystyki substancji niebezpiecznych, poleceniach pisemnych na prace, IBWR, POR, planie podnoszenia lub w pozwoleniach na pracę,
- znaków nakazu znajdujących się na tablicach informacyjnych,
- standardów prac o wysokim ryzyku Grupy Veolia w Polsce.

Za dobór środków ochrony indywidualnej i ich stosowanie w miejscu pracy odpowiada Wykonawca.

Pierwsza pomoc, ewakuacja

- System pierwszej pomocy oparty jest na współdziałaniu Zamawiającego oraz Wykonawcy/Najemcy.
- Zamawiający informuje Wykonawcę/Najemcę o pracownikach wyznaczonych do udzielania pierwszej pomocy i wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów, ewakuowania pracowników oraz procedury alarmowania w przypadku konieczności zaangażowania służb zewnętrznych ratownictwa medycznego oraz ochrony przeciwpożarowej.
- Wykonawca jest obowiązany, jeśli nie ustalono inaczej:
 - zapewnić środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników. Środki te muszą być dostępne w miejscu pracy, odpowiednio do zagrożeń;
 - wyznaczyć pracowników do udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników i zapewnić ich stałą obecność.
 - Osoby te są zobowiązane do ścisłej współpracy z przedstawicielem/-ami Zamawiającego w przedmiotowym zakresie.
- Każdej osobie, która uległa wypadkowi należy udzielić pierwszej pomocy. Wszystkie osoby wykonujące pracę na terenie Zamawiającego, na terenie udostępnionym przez Zamawiającego zobowiązane są do uczestnictwa w udzielaniu pierwszej pomocy, zgodnie z posiadaną wiedzą i umiejętnościami. Powyższe zapisy mogą być uzupełniane zgodnie z wewnętrznymi wymaganiami Zamawiającego.

Koordynator prac

W przypadku, gdy jednocześnie w tym samym miejscu wykonują pracę pracownicy różnych Wykonawców (zgodnie z art.208 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks Pracy), Wykonawcy Ci mają obowiązek:

- współpracować ze sobą,
- przed rozpoczęciem prac wyznaczyć koordynatora sprawującego nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy wszystkich pracowników wykonujących pracę w tym samym miejscu, a protokół z wyboru

(również zmiany) koordynatora (z podaniem jego imienia i nazwiska, stanowiska oraz numeru telefonu) przekazać Zamawiającemu lub uzupełnić w dokumentacji do wykonywanej pracy. Wyznaczenie koordynatora nie zwalnia poszczególnych pracodawców z obowiązku zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy zatrudnionym przez nich pracownikom. W przypadku gdy nie ma obowiązku o którym mowa powyżej, Wykonawca zobowiązany jest do ustanowienia swojego przedstawiciela sprawującego nadzór nad przestrzeganiem spraw BHP i ppoż. W przypadku braku porozumienia pomiędzy równoważnymi Wykonawcami, Zamawiający może wskazać Wykonawcę obowiązującego do wyznaczenia koordynatora. Zamawiający zastrzega sobie prawo do wyznaczenia koordynatora spośród własnych pracowników, w każdym przypadku, w którym uzna to za konieczne.

- ustalić zasady współdziałania uwzględniające sposoby postępowania w przypadku wystąpienia zagrożeń dla zdrowia lub życia pracowników,
- informować Zamawiającego, a także siebie nawzajem oraz pracowników lub ich przedstawicieli, o występujących zagrożeniach i działaniach w zakresie zapobiegania zagrożeniom występującym podczas wykonywania przez nich prac.

Utrzymanie porządku, wyznaczenie stref magazynowania

- Wykonawca zobowiązany jest systematycznie utrzymywać czystość i porządek na terenie udostępnionym mu przez Zamawiającego, a w szczególności w miejscu prowadzenia prac każdorazowo po zakończeniu prac, materiały, sprzęt, urządzenia i odpady znajdujące się w strefie pracy i w jej otoczeniu należy uprzątnąć i zabezpieczyć w miejscach do tego przeznaczonych.
- Każdy kto zauważy pozostawienie miejsca prowadzenia prac lub otoczenie w nieporządku lub nieładzie zobowiązany jest zawiadomić Zamawiającego.
- Magazynowanie odbywa się zgodnie z wytycznymi przekazanymi przez Zamawiającego lub zgodnie z dokumentacją dotyczącą prowadzonych prac, jeśli nie ustalono inaczej.
- Należy tak planować dostawy materiałów, aby na placu budowy przechowywać ich minimalną ilość, niezbędną do zabezpieczenia ciągłości realizacji zadań.

Aspekty energetyczne podczas wykonywania prac

- Wykonawca, działający na zlecenie Zamawiającego oraz Najemca, muszą postępować zgodnie z Polityką Energetyczną Zamawiającego (jeżeli dotyczy).
- Wykonawca/Najemca zobowiązany jest do przestrzegania zapisów wynikających z dokumentów nakładających zobowiązania z zakresu efektywności energetycznej (jeżeli dotyczy).
- Wykonawca/Najemca musi zapobiegać nieuzasadnionemu zużyciu i stratom energii elektrycznej, ciepła i innych mediów energetycznych w tym: wyłączać nieużytkowane urządzenia, zbędne oświetlenie i klimatyzację, dbać o szczelność pomieszczeń i nadzorować wszelkie inne aspekty, mające wpływ na zużycie energii.
- Zamawiający może udostępnić Wykonawcy/Najemcy podłączenie do wewnętrznych instalacji mediów po uprzednim uzgodnieniu. Wykonawca/Najemca we własnym zakresie zaopatruje się w odpowiednie wyposażenie przyłączeniowe zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- Koszty podłączenia i dodatkowych instalacji ponosi Wykonawca/Najemca, chyba że uzgodniono inaczej.

Wymagania wynikające z wykonywania prac szczególnie niebezpiecznych

Prace szczególnie niebezpieczne

Wszystkie prace szczególnie niebezpieczne, w tym prace zakwalifikowane jako szczególnie niebezpieczne przez Zamawiającego, muszą być wykonywane:

- przez co najmniej dwie osoby,
- pod bezpośrednim lub stałym nadzorem (określonym w dokumentacji wykonawczej),
- z zastosowaniem wymaganych dla danej pracy środków zabezpieczających,
- po przeprowadzeniu instruktażu pracowników, który obejmuje w szczególności:
 - imienny podział pracy,
 - kolejność wykonywania zadań,
 - wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy przy poszczególnych czynnościach.

Do wykonywania tego rodzaju prac mogą zostać dopuszczone jedynie osoby, które posiadają wymagane kwalifikacje.

Dostęp do miejsc wykonywania prac szczególnie niebezpiecznych mogą mieć jedynie upoważnione osoby bezpośrednio biorące udział w ich wykonywaniu po odpowiednim ich poinstruowaniu. Zamawiający posiada zdefiniowane Standardy Prac o Wysokim Ryzyku, Wykonawca/Najemca jest zobligowany do ich przestrzegania. W punktach od Prace na wysokości do Transport i użytkowanie gazów technicznych znajduje się wykaz najważniejszych wymagań w zakresie standardów prac o wysokim ryzyku. Pełne dokumenty dostępne są na stronie internetowej <https://www.veolia.pl/bezpieczenstwo-bhp>.

Prace na wysokości

PRACE NA WYSOKOŚCI	
Lp.	Wymaganie
<i>WYMAGANIA OGÓLNE, KWALIFIKACJE I KOMPETENCJE</i>	
1	Ocena kwalifikacji, kompetencji i doświadczenia pracowników przed dopuszczeniem do pracy na wysokości.
2	Obowiązek stosowania środków ochrony indywidualnej (szelek bezpieczeństwa, linek, amortyzatorów, hełmów ochronnych z paskami podbródkowymi, itp.) oraz stosowanie ochrony zbiorowej dla prac na wysokości. Kontrola ich stanu przed użyciem.
3	Udział w wymaganych szkoleniach i stosowanie się do procedur dla prac na wysokości.
4	Zapewnienie ważności badań lekarskich przed dopuszczeniem do pracy na wysokości. Weryfikacja zdolności psychofizycznych w dniu wykonywania prac do wykonania pracy na wysokości.
5	Wskazanie środków ochrony przed upadkiem z wysokości zgodnie lokalnymi wymaganiami Zamawiającego.
6	Środki ochronne wprowadzone w celu zapobiegania upadkom powinny być poddawane regularnym przeglądom i serwisowane/konserwowane, aby upewnić się, że działają. Uszkodzone lub nienadające się do użytku należy wycofać z użytkowania.
7	Używanie wyłącznie niezbędnych przedmiotów i narzędzi podczas pracy na wysokości, zabezpieczonych w torbie lub na pasie w sposób eliminujący ryzyko ich upadku oraz przytroczenie używanych narzędzi do nadgarstka, uprząży lub paska.
8	Zapewnienie hełmów ochronnych z paskami podbródkowymi trzy lub cztery punktowymi.
<i>WYMAGANIA DLA PRAC NA WYSOKOŚCI WYPROWADZANYCH Z POZIOMU GRUNTU ORAZ NA KONSTRUKCJACH</i>	
9	Zapewnienie oznakowania i fizycznego zabezpieczenia stref niebezpiecznych, w których wykonywane są prace na wysokości.
10	Zapewnienie fizycznych zabezpieczeń otworów, włazów i luk barierkami lub osłonami i ich stosowanie podczas prac na wysokości wyprawdzanych z poziomu gruntu oraz na konstrukcjach.
11	Uwzględnienie środków ochronnych zapobiegających upadkom, np.: – montaż zabezpieczeń wzdłuż krawędzi oraz stosowanie pomostów roboczych na powierzchni dachu w celu rozłożenia obciążenia. – zapewnienie, że wszystkie pomosty robocze i dostępne posiadają barierki bezpieczeństwa. – stosowanie siatek bezpieczeństwa.
12	Zapewnienie bezpiecznego dostępu do pojazdów poprzez instalację stopni i poręczy dla prac na wysokości wyprawdzanych z poziomu gruntu oraz na konstrukcjach.
<i>WYMAGANIA DOTYCZĄCE URZĄDZEŃ ZABEZPIELAJĄCYCH PRZED UPADKIEM</i>	
13	Stawianie, modyfikowanie i demontowanie rusztowań wyłącznie przez uprawnione osoby.
14	Organizacja przeglądów rusztowań zgodnie z przepisami prawa.
15	Zapewnienie jednolitych podestów na rusztowaniach roboczych.
16	Zapewnienie bezpiecznych i oznakowanych dróg wejścia i zejścia z rusztowania.
17	Stosować barierki na wysokości rąk i kolan oraz bortnice na każdym poziomie podestu roboczego.
18	Stosowanie zabezpieczeń osobistych (uprząży i linki bezpieczeństwa z amortyzatorem) przy pracach na rusztowaniach podwieszanych.
19	Zaplanowanie montażu siatek wyłącznie przez osoby uprawnione oraz zabezpieczone przed upadkiem.
<i>WYMAGANIA DOTYCZĄCE SYSTEMU POZYCJI USTALONEJ</i>	
20	Przebywanie w strefach niebezpiecznych (3 m od krawędzi) wyłącznie przy odpowiednich zabezpieczeniach.

21	Wybór i montaż odpowiedniego systemu asekuracyjnego wyłącznie w sytuacjach, kiedy nie jest praktycznie możliwe zapobieganie upadkom za pomocą fizycznych przegród.
22	Stosowanie indywidualnego systemu zabezpieczającego przed upadkiem, zamiast systemu asekuracji poziomej, w sytuacjach gdy: – użytkownik może znaleźć się w miejscu, z którego możliwy jest upadek, – użytkownik jest wyposażony w linę, której długość można wyregulować w taki sposób, że możliwy będzie swobodny upadek na ziemię, – istnieje ryzyko upadku użytkownika przez daną powierzchnię, np. upadek na powierzchnię o niskiej nośności, – nachylenie powierzchni przekracza 7 stopni.
23	Zapewnienie systemu przeglądów i zatwierdzeń sprzętu do pracy na wysokości przez osoby kompetentne

WYMAGANIA DLA ŚRODKÓW ZABEZPIELAJĄCYCH PRZED UPADKIEM

24	Zapewnienie systematycznego usuwania materiałów z siatek bezpieczeństwa.
25	Przestrzeganie zakazu wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych nad siatkami bezpieczeństwa.
26	Zapewnienie inspekcji siatek po każdej zmianie ich użytkowania.
27	Zapewnienie systemów kotwienia nad osobą (o ile to możliwe) i ich rozmieszczenia zgodnie z zasadami redukcji wysokości upadku.
28	Zapewnienie stosowania podestów o pełnej powierzchni podłogowej.
29	Zapewnienie odpowiedniego wysunięcia podestów poza krawędź konstrukcji.
30	Uwzględnienie obowiązku zabezpieczenia brzegów w podestach.
31	Planowanie ustawienia podestów minimalizujące dystans upadku.
32	Wymagane zabezpieczenia krawędzi na podestach.
33	Weryfikacja prawidłowej wysokości zawieszenia siatek ochronnych.
34	Wymaganie weryfikacji napięcia i luzu siatki ochronnej.
35	Zapewnienie rozmieszczenia punktów kotwienia zgodnie z zasadami minimalizacji efektu wahadła.
36	Zapewnienie odpowiedniej przestrzeni roboczej do pełnego zadziałania indywidualnego systemu asekuracyjnego.
37	Zapewnienie stosowania właściwych punktów mocowania i długości linki (30 cm).

WYMAGANIA DLA DRABIN

38	Zapewnienie kontroli stanu technicznego drabin przed ich dopuszczeniem do użytkowania.
39	Używanie wyłącznie drabin o odpowiedniej wysokości.
40	Stosowanie się do ograniczeń nośności drabin i zasad bezpiecznego poruszania się po drabinie.
41	Stosowanie wyłącznie drabin dielektrycznych lub izolowanych przy pracach z elektryką.
42	Zapewnienie stosowania wyłącznie drabin fabrycznych, bez przeróbek konstrukcyjnych.
43	Zakaz używania drabin łańcuchowych i linowych, z wyjątkiem przypadków uzasadnionych.
44	Użytkowane drabiny powinny być wyprodukowane do użytku przemysłowego.
45	Zapewnienie systemu oznakowania i prowadzenia ewidencji kontrolnej drabin.
46	Zakaz dopuszczania do użytkowania drabin pomalowanych farbami barwnymi. Kontrola antypoślizgowości.

WYMAGANIA DLA ADMINISTRACYJNYCH ŚRODKÓW OCHRONY

47	Określenie ról i obowiązków dla członków zespołu realizujących prace na wysokości.
48	Przestrzeganie zasad dotyczących stref zastrzeżonych (np. dostęp do dachu w pobliżu krawędzi).
49	Uzyskanie pozwolenia na prace na wysokości, z wyjątkiem stosowania podestu lub drabiny z podestem.
50	Zapewnienie stosowania trwałych barierek i oznakowania stref zagrożenia upadkiem lub uderzeniem przez spadające przedmioty dla prac na wysokości.
51	Wymaganie oznakowania („zakaz wstępu”) punktów dostępowych do rusztowań w trakcie budowy i demontażu.
52	Zapewnienie przekazania pracownikom informacji, instrukcji i szkoleń w zakresie procedur awaryjnych dla prac na wysokości.
53	Zapewnienie przeszkolenia pracowników i ratowników w zakresie procedur ratowniczych oraz rozpoznania szoku wiszenia.

- 54 Współdział w tworzeniu i zapoznanie się z planem awaryjnym i scenariuszami wypadków dla prac na wysokości.
- 55 Opracowanie scenariuszy potencjalnych wypadków i środków reagowania w sytuacji upadku z wysokości.

Prace w wykopie

PRACE W WYKOPIE	
Lp.	Wymaganie
1	Zapewnienie, aby planowanie i nadzór prac w wykopach były realizowane przez odpowiednio wykwalifikowaną i kompetentną osobę posiadającą uprawnienia budowlane wykonawcze.
2	Zapewnienie, aby osoby nadzorujące budowę (kierownicy budowy, brygadziści) posiadali doświadczenie w zakresie wykopów, analizy ryzyka, analizy gleby (ocena rodzaju gruntu), szalunków, środków ochrony zbiorowej i indywidualnej oraz operacji ratowniczych i pierwszej pomocy, a w przypadku braku samodzielnej analizy warunków gruntowych przez kierownika budowy – obowiązek zasięgnięcia porady firmy specjalizującej się w tego typu pracach.
3	Wykonywanie instruktażu bezpieczeństwa co najmniej raz dziennie na początku zmiany oraz przy każdej zmianie warunków pracy dla pracowników wchodzących do wykopu lub pracujących w jego pobliżu, obejmującego systemy ochronne, zasady wchodzenia i wychodzenia, stosowanie ŚOI oraz szczególne kwestie bezpieczeństwa, takie jak infrastruktura podziemna i naziemna, warunki pogodowe, wibracje, obciążenia powierzchniowe, sytuacje awaryjne i ratownicze.
4	Wykonywanie ochrony krawędzi wykopu przed przeciążeniem poprzez zapewnienie, aby wszystkie pojazdy, sprzęt i materiał urobkowy były usytuowane w odległości co najmniej 60 cm od krawędzi wykopu.
5	Zapewnienie, aby prace w wykopie były wykonywane wyłącznie przy zastosowaniu odpowiedniego systemu zabezpieczającego, takiego jak skarpy, skarpowanie ścian wykopu, podpory lub osłony, systemy szalunkowe.
6	Opracowanie dokumentacji technicznej dotyczącej prac w wykopach, aby zawierała co najmniej charakterystykę wykopu (wymiar, głębokość), ocenę ryzyka, plan wykonania pracy (POR lub IBWR), plan BIOZ, organizację pracy i ruchu wraz z oznakowaniem tymczasowym (dojście do miejsca pracy, składowanie materiałów, ruch pieszego i pojazdów) oraz plan awaryjny i ratunkowy (np. BIOZ, IBWR).
7	Zapewnienie działań zapobiegających kolizjom z infrastrukturą podziemną i napowietrznymi liniami energetycznymi poprzez uzyskanie i analizę planów sieci podziemnych, badanie oznak podziemnych instalacji, stosowanie detektorów do ich identyfikacji, zabezpieczanie lub przenoszenie infrastruktury w porozumieniu z operatorami oraz organizację pracy z uwzględnieniem planów awaryjnych.
8	Zapewnienie ochrony pracowników podczas prac ziemnych poprzez stosowanie środków ochrony zbiorowej, zabezpieczeń krawędzi, składowanie urobku w odległości co najmniej 60 cm, zapewnienie wentylacji w razie potrzeby oraz obowiązek stosowania środków ochrony indywidualnej (ŚOI).
9	Codziennie kontrolowanie prac w wykopach dla każdego zespołu przez kierownika robót jest obowiązkowe, a dodatkowe kontrole muszą być przeprowadzane po zdarzeniach wpływających na ich stabilność, po niekorzystnych zjawiskach atmosferycznych oraz po dłuższych przerwach w pracy
10	Stosowanie organizacji ruchu z oznakowaniem zgodnego z opracowanym planem oraz zapewnienie bezpiecznych środków dostępu i wyjścia rozmieszczonych co 7,5 m, z drabinami wystającymi co najmniej 90 cm ponad krawędź i zabezpieczonymi przed przewróceniem, a przy wykopach szerszych niż 50 cm zapewnienie kładek lub mostków z barierkami ochronnymi. Na koniec każdego dnia pracy, dostęp do wykopu musi być zabezpieczony.
11	Zapoznanie się z planem postępowania w sytuacjach awaryjnych określonych w dokumentach opisujących bezpieczne wykonywanie prac w wykopach.
12	Zapobieganie osuwaniu się ziemi do wykopu lub rowu poprzez zabezpieczanie ścian i brzegów z uwzględnieniem rzeźby terenu, stosowanie sprawnych systemów szalunkowych (metalowe podpory, pale, systemowe szalunki), ograniczenie ruchu kołowego bliżej niż 1 m od krawędzi wykopu, zakaz parkowania pojazdów i maszyn w pobliżu krawędzi oraz przechowywanie sprzętu i materiałów w bezpiecznej odległości od wykopu lub rowu.
13	W przypadku prowadzenia wykopów w gruntach skalistych konieczne jest podparcie ścian i grzbietów wyciętych w skale przy użyciu śrub kotwiących, siatki drucianej lub innych odpowiednich zabezpieczeń.
14	Stosowanie rozwiązań technicznych zapewniających stabilność pobliskich konstrukcji i infrastruktury poprzez zakaz wykonywania wykopów przy podstawach rusztowań, usuwanie lub podpieranie konstrukcji znajdujących się w pobliżu wykopów, konsultowanie wątpliwości z inżynierem budowlanym, instalowanie zabezpieczeń ścian wykopu na każdym etapie prac oraz zabezpieczanie sieci podziemnych w porozumieniu z ich zarządcą.

Prace w przestrzeni zamkniętej

PRACE W PRZESTRZENI ZAMKNIĘTEJ	
Lp.	Wymaganie
1	Weryfikacja zdolności psychofizycznych do wykonania pracy w przestrzeniach zamkniętych w dniu prowadzenia robót.
2	Określenie i komunikowanie ról oraz obowiązków wykonujących prace w przestrzeniach zamkniętych.
3	Zapoznanie się z instrukcjami obsługi przechowywania i utrzymania funkcjonalności, środków ochrony zbiorowej i indywidualnej.
4	Stosowanie systemu pisemnych poleceń wykonania pracy dla prac w przestrzeni zamkniętej. Prace w przestrzeni zamkniętej można wykonywać jedynie po uzyskaniu stosownego pisemnego pozwolenia.
5	Wykonując prace w przestrzeni zamkniętej (od momentu otwarcia przestrzeni zamkniętej) należy: • być wyposażeni w środki ochrony dróg oddechowych przed zanieczyszczeniami powietrza, • stale nosić osobisty detektor gazu, • zaopatrzyć się w wymagany sprzęt ochrony osobistej.
6	W przypadku braku skutecznej wentylacji grawitacyjnej lub mechanicznej na stanowisku pracy, zainstalowanie odpowiedniego systemu wentylacji wymuszonej (natężenie przepływu vs. objętość przestrzeni zamkniętej) powinno pozwolić na prowadzenie działań przez cały czas trwania prac bez konieczności użycia izolującego aparatu oddechowego.
7	Wykonywanie ciągłej analizy gazów niebezpiecznych przy pracy w przestrzeni zamkniętej, za pomocą urządzeń pomiarowych i/lub kontrolnych z bezpośrednim odczytem.
8	Zapewnienie wyznaczenia nadzoru posiadającego odpowiednie uprawnienia, zawsze obecnego gdy ktoś pracuje w przestrzeni zamkniętej. Zakaz wchodzenia osoby nadzorującej do przestrzeni zamkniętej, nawet w sytuacjach nagłych.
9	Stosowanie się do przekazanych informacji oraz udział w podsumowaniu po zakończeniu prac w przestrzeni zamkniętej. Zasady: • powiadomienie, że w obrębie miejsca pracy znajdują się przestrzenie zamknięte wymagające pozwolenia na wykonanie prac (pozwolenia na wejście); • powiadomienie o wszystkich rozpoznanych niebezpieczeństwach związanych z przedmiotową czynnością oraz o zebranych doświadczeniach; • powiadomienie o wszelkich środkach bezpieczeństwa i procedurach, które należy wdrożyć w celu zapewnienia ochrony osób przebywających wewnątrz i w pobliżu przestrzeni zamkniętej; • koordynowanie prac Wykonawcy, jeżeli pracownicy obydwu stron pracują wewnątrz lub w pobliżu przestrzeni zamkniętej; • rozmowa podsumowująca/wymianę doświadczeń z Wykonawcą w momencie zakończenia prac w przestrzeni zamkniętej.

Dźwignice i operacyjne podnoszenia

DŹWIGNICE I OPERACJE PODNOSZENIA	
Lp.	Wymaganie
1	Posiadanie upoważnienia Veolii do korzystania z urządzenia dźwigowego.
2	Posiadanie kwalifikacji do korzystania z urządzenia dźwigowego.
3	Pełnienie funkcji sygnalisty podczas pracy dźwignicy wymaga szkolenia oraz odpowiednich środków ochrony zapewniających identyfikację.
4	Wykonanie kontroli wizualnej dźwignicy przed użyciem oraz zgłaszanie wszelkich nieprawidłowości.
5	Zapewnienie trwałego i czytelnego oznaczenia swojego sprzętu, w tym udźwignów dźwignic zgodnie z wymaganiami.
6	Posiadanie odpowiednich kwalifikacji do obsługi dźwignic.
7	Zapewnienie systemu kontroli, weryfikacji i przeglądów oraz wyznaczenie uprawnionych osób. Wykonywanie kontroli dźwigni urządzeń podnoszących przed użyciem.
8	Posiadanie wiedzy o elementach sterowania i kontroli urządzenia, ostrzeżeniach na dźwignicy, bezpiecznych praktykach, instrukcjach obsługi producenta i stosowanie odpowiednich instrukcji bezpiecznej pracy w zależności od wykonywanych czynności podnoszenia.

9	Zapewnienie pełnego i zgodnego z wymaganiami oznakowania udźwigu wszystkich elementów dźwignicy w sprzęcie wykorzystywanym w Veolii.
10	Zapewnienie opracowania, zatwierdzenia i wdrożenia planu podnoszenia zgodnie z wytycznymi w pkt. Wymagana dokumentacja przed/podczas realizacji prac. Stosowanie się do planu podnoszenia oraz jego zatwierdzonego przebiegu.

Woda pod ciśnieniem

WODA POD CIŚNIENIEM	
Lp.	Wymaganie
1	Dopuszczanie do pracy osób posiadających odpowiednie szkolenia i badania lekarskie.
2	Analiza ryzyka musi być przeprowadzana dla wszystkich prac z zastosowaniem wody pod wysokim ciśnieniem w sposób dostosowany do warunków i rodzaju prac, przy czym w środowisku trudnym wymaga szczegółowej analizy z wizytami w miejscu pracy i spotkaniem z klientem, a jej wyniki muszą gwarantować podjęcie środków zapewniających, że siła reakcji podczas pracy z narzędziami ręcznymi nie przekroczy 15 daN w przestrzeni zamkniętej i 25 daN w przestrzeni otwartej.
3	Oznakowanie strefy bezpieczeństwa wokół obszaru pracy z zastosowaniem wody pod ciśnieniem. Stosowanie się do wyznaczonych ograniczeń.
4	Stosowanie przez pracowników wymaganych środków ochrony indywidualnej podczas prac z zastosowaniem wody pod ciśnieniem (odzież z Kevlaru®, ochrona głowy (kask), ochrona oczu (okulary lub maska), indywidualna ochrona słuchu, ochrona nóg i ciała, ochrona rąk i ramion, ochrona stóp i dolnej części nóg oraz w razie potrzeby ochrona dróg oddechowych).

Przemieszczanie się ludzi i maszyn na terenie, poza terenem Veolii

PRZEMIESZCZANIE SIĘ LUDZI I MASZYN	
Lp.	Wymaganie
1	Posiadanie ważnego dowodu odbycia szkolenia oraz zezwolenia na dostęp na teren Veolii.
2	Stosowanie obowiązkowego sprzętu ochronnego i środków ochrony indywidualnej wymaganych w danym miejscu pracy na terenie obiektu Veolii.
3	Zgłaszanie się i wpisywanie przy wejściu na terenie obiektu Veolii.
4	Rejestracja i uzyskanie autoryzacji przed wjazdem na terenie obiektu Veolii.
5	Odbycie szkoleń. Posiadanie: pisemnego upoważnienia do dostępu do obszaru roboczego, środków ochrony indywidualnej i sprzętu ochronnego, osoby kontaktowej z Veolii i oceny ryzyka dla danej czynności.
6	Współudział w tworzeniu i zapoznanie się z planem awaryjnym i scenariuszami wypadków dla przemieszczania się po terenie obiektów Veolii.

Substancje niebezpieczne

SUBSTANCJE NIEBEZPIECZNE	
Lp.	Wymaganie
1	Sporządzenie listy wszystkich niebezpiecznych materiałów. Muszą być zawarte informacje takie jak – nazwy, piktogramy zagrożeń, lokalizacja na terenie, maks. dozwolona ilość na terenie.
2	Zapewnienie kart charakterystyki i oznakowania substancji zgodnie z wymaganiami GHS. Zapewnienie wykazu odpadów. Zlokalizowanie Kart Charakterystyki dla stosowanych substancji niebezpiecznych, przeczytanie ich treści, stosowanie substancji zgodnie z oznakowaniem oraz uwzględnienie zagrożeń i oceny ryzyka.
3	Zapewnienie wyposażenia pracowników w odpowiednie środki ochrony indywidualnej. Stosowanie środków ochrony indywidualnej.
4	Zapewnienie ważności badań lekarskich przed dopuszczeniem do pracy z substancjami niebezpiecznymi.
5	Zapewnienie przestrzegania zasad przechowywania materiałów niebezpiecznych, aby umożliwić wykrycie wszelkich możliwych niezamierzonych reakcji chemicznych pomiędzy materiałami niebezpiecznymi.
6	Zgłaszanie materiałów łatwopalnych/wybuchowych, które będą przechowywane lub transportowane.

7	Współdział w tworzeniu i zapoznanie się z planem awaryjnym i scenariuszami wypadków dla substancji chemicznych.
8	Zapewnienie bezpiecznych miejsc przechowywania i zasad transportu butli ze sprężonymi gazami technicznymi. Obsługa butli ze sprężonymi gazami technicznymi zgodnie z wymaganiami (w tym: pionowo, zabezpieczenia, FIFO).

Prace pożarowo niebezpieczne

PRACE POŻAROWO NIEBEZPIECZNE	
Lp.	Wymaganie
1	Przejsięcie wymaganego przeszkolenia przed przystąpieniem do prac – zarządzanie pracami niebezpiecznymi pod względem pożarowym. Stosowanie zasad bezpieczeństwa przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.
2	Stosowanie wymaganych środków ochrony indywidualnej wykonując prace niebezpieczne pod względem pożarowym.
3	Stosowanie systemu zezwoleń przeprowadzenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym. Prace niebezpieczne pod względem pożarowym można wykonywać jedynie po uzyskaniu stosownego pisemnego zezwolenia. Zezwolenia przeprowadzenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym wydawane są na okres jednego dnia.
4	Zapewnienie zabezpieczenia terenu prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych zgodnie z wymaganiami.
5	Współdział w tworzeniu i zapoznanie się z planem awaryjnym i scenariuszami wypadków dla prac pożarowo niebezpiecznych.
6	Stosowanie detektorów wielogazowych i środków komunikacji, używanie osłon ognioodpornych zgodnie z zasadami kontroli oraz korzystanie z dostępnych gaśnic w miejscach prowadzenia prac.
7	Stosowanie ochrony dróg oddechowych przy braku wentylacji.

Kontrola niebezpiecznej energii

KONTROLA NIEBEZPIECZNEJ ENERGII	
Lp.	Wymaganie
1	Udział w wymaganych szkoleniach dla upoważnionych pracowników (w tym nadzorujący prace) z zasad kontroli niebezpiecznych energii (LOTO) – dotyczy stałych Wykonawców.
2	Blokowanie i oznakowywanie w zakresie LOTO może być wykonywane wyłącznie przez osoby posiadające upoważnienie.
3	Utrzymanie miejsca pracy w czystości i porządku.
4	Jeżeli będzie wymagane, Veolia dostarczy narzędzia do blokowania i izolowania źródeł energii zgodnie z zapisami w poleceniu wykonania pracy oraz zgodnie z wymaganiami blokowania i oznaczania energii (typu LOTO) udostępnionymi przez Veolię.
5	Zgłaszanie wszystkich incydentów związanych z odcięciem energii.
6	Współdział w tworzeniu i zapoznanie się z planem awaryjnym (scenariusza) dla działań LOTO.
7	Korzystanie wyłącznie z indywidualnych klódek i zawieszek oraz weryfikacja, czy odcięte zostały wszystkie źródła energii (instalacja została unieruchomiona) i czy instalacja została zabezpieczona systemem LOTO.

Elektryczność

ELEKTRYCZNOŚĆ	
Lp.	Wymaganie
<i>PRACE Z NARZĘDZIAMI ELEKTRYCZNYMI, I/LUB W POBLIŻU URZĄDZEŃ ELEKTRYCZNYCH, I/LUB PRZY SZAFACH/ROZDZIELNIACH ELEKTRYCZNYCH</i>	
1	Obsługa urządzeń elektrycznych tylko w przypadku posiadania odpowiednich uprawnień i przeszkolenia.
2	Stosowanie wyłącznie narzędzi przeznaczonych do pracy z elektrycznością.
3	Obowiązek utrzymywania narzędzi, instrumentów i wyposażenia w dobrym stanie technicznym, właściwego ich używania oraz korzystania wyłącznie ze sprzętu nadającego się do użytku.

4	Obowiązek stosowania narzędzi izolowanych i sprzętu elektroizolacyjnego odpowiednich do wykonywanej pracy, utrzymywanych w stanie gotowości do użycia, właściwie konserwowanych, kontrolowanych i poddawanych weryfikacji.
5	Zakaz stosowania drabin metalowych, zbrojonych drutem lub w inny sposób przewodzących prąd.
6	Zapewnienie odpowiedniego przeszkolenia pracowników w zakresie pierwszej pomocy.
7	Współdziałanie w tworzeniu i zapoznanie się z planem awaryjnym i scenariuszami wypadków dla prac z narzędziami elektrycznymi, i/lub w pobliżu urządzeń elektrycznych, i/lub przy szafach/rozdzielniach elektrycznych.
8	Zakaz stosowania rozgałęźników gniazdkowych i wtyczek ze zintegrowanymi gniazdami.
9	Obowiązek zabezpieczenia przenośnych urządzeń z zasilaniem sieciowym, eksploatowanych na zewnątrz, w warunkach podwyższonej wilgotności lub w środowisku o wysokim ryzyku uszkodzenia, a także przenośnych generatorów i przetwornic napięcia, wyłącznikiem różnicowoprądowym w wersji stałej zamontowanej w instalacji elektrycznej budynku lub w wersji przenośnej zainstalowanej przy gnieździe zasilającym.
10	Przenośne generatory i przetwornice napięcia używane do zasilania urządzeń elektrycznych muszą być wyposażone w stałe lub przenośne wyłączniki różnicowoprądowe zainstalowane przy gnieździe zasilającym.
11	W niektórych sytuacjach, spawarki łukowe mogą stanowić ryzyko śmiertelnego porażenia. W celu minimalizacji tego ryzyka, spawarki łukowe muszą być wyposażone w odpowiednie środki kontroli ryzyka, jak reduktor napięcia lub wyłącznik spustowy w uchwycie, zgodny ze stosownymi przepisami.
ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ (ŚOI)	
12	Zapewnienie organizacji, przeprowadzenia i udokumentowania szkoleń dla pracowników w zakresie stosowania środków ochrony indywidualnej wymaganych do stosowania przy pracach elektrycznych.
13	Obowiązek wykazania się umiejętnościami prawidłowego korzystania ze środków ochrony indywidualnej wymaganych do stosowania przy pracach elektrycznych.
14	Zapewnienie właściwego przechowywania oraz organizacja przeglądów i badań środków ochrony indywidualnej.
15	Zapewnienie odpowiednich warunków przechowywania wyposażenia izolacyjnego.
16	Sprawdzanie stanu wyposażenia izolacyjnego przed każdym użyciem.
17	Wykonywanie próby szczelności rękawic elektroizolacyjnych przed każdym użyciem.
18	Obowiązek stosowania środków ochrony indywidualnej odpowiednich do rodzaju wykonywanych prac elektrycznych i zagrożeń, obejmujący w szczególności: - stosowanie osłon pełnotwarzowych przy ryzyku łuku elektrycznego, - używanie rękawic izolacyjnych dostosowanych do napięcia pracy (na gumowe rękawice izolacyjne muszą być zawsze zakładane skórzane rękawice ochronne w celu zapewnienia koniecznej ochrony mechanicznej przed rozcięciami, otarciami i przebicciem), - noszenie odzieży niesyntetycznej, ognioodpornej i nieprzewodzącej, - stosowanie obuwia nieprzewodzącego, - stosowanie nieprzewodzącej ochrony głowy w miejscach zagrożonych porażeniem prądem lub poparzeniem, - stosowanie ochrony oczu i twarzy przy ryzyku łuku elektrycznego, wyładowań lub wyrzutu elementów w wyniku eksplozji, - stosowanie odzieży i środków ochrony elektrycznej odpornych na wysoką temperaturę oraz wykonanych z materiałów ognioodpornych.
19	Obowiązek kontroli wzrokowej odzieży ognioodpornej przed każdym użyciem oraz w razie potrzeby w trakcie dnia pracy, a także obowiązek zdejmowania i oddawania do prania odzieży zabrudzonej smarem, palnymi płynami lub innymi substancjami palnymi.
KONTROLE I WERYFIKACJE	
20	Utrzymywanie rejestru wszystkich przenośnych narzędzi, urządzeń elektrycznych i przedłużaczy podlegających kontroli i etykietowaniu.
21	Wymagania dotyczące stosowania przyrządów kontrolnych: - obowiązek stosowania przyrządów odpowiednich do rodzaju zadania, pod względem funkcjonalności, zakresu roboczego i dokładności, - obowiązek używania przyrządów w dobrym stanie technicznym, czystych, zdalnych do użytku, bez pęknięć i przerw w izolacji, ze szczególnym zwróceniem uwagi na stan izolacji przewodów, styków i mocowań, - obowiązek korzystania z przyrządów posiadających odpowiednio zaizolowane przewody i przyłącza pomiarowe, w celu minimalizacji zagrożenia podczas podłączania do elementów pod napięciem, - obowiązek wykonywania prób urządzeń do wykrywania napięcia bezpośrednio przed i po kontroli, w celu upewnienia się o poprawności ich działania, - obowiązek potwierdzania napięcia obwodu alternatywnym przyrządem z wyświetlaczem przed rozpoczęciem pracy,

- 21 - zakaz stosowania urządzeń wykrywających pole elektryczne w przypadku przewodów osłoniętych metalem, zamkniętych w rurkach, kanałach lub przewodzących prąd stały.

WYMAGANIA DLA PRAC W POBLIŻU PODZIEMNYCH LINII ENERGETYCZNYCH

- 22 Obowiązek pozyskania przed rozpoczęciem prac informacji o przebiegu podziemnych kabli elektrycznych mogących stwarzać ryzyko w razie dotknięcia lub uszkodzenia, wykorzystania tych danych do planowania prac oraz zapewnienia ich pisemnej dostępności w miejscu prowadzenia robót.
- 23 Obowiązek sporządzenia pisemnej oceny ryzyka dostępnej w miejscu pracy, obejmującej możliwość uszkodzenia podziemnych kabli i osprzętu oraz ryzyko ich ukrytego występowania; w razie braku pewności przyjęcie założenia, że ryzyko istnieje i zlecenie kontroli wykwalifikowanej osobie wraz z raportem.
- 24 Obowiązek stosowania techniki „małych wykopów” przy niepewnej lokalizacji kabli, prowadzonej izolowanymi narzędziami ręcznymi odpowiednimi dla danego napięcia lub metodą próżniową.
- 25 Obowiązek wdrożenia środków kontroli w przypadku zidentyfikowanego ryzyka, w tym odcięcia zasilania zgodnie ze standardem LOTO przez uprawnionych pracowników oraz minimalizacji ryzyka resztkowego.

PLAN AWARYJNY DLA PRAC PROWADZONYCH W POBLIŻU NAPOWIETRZNYCH LUB PODZIEMNYCH LINII ENERGETYCZNYCH

- 26 Obowiązek poddania żurawia, sprzętu mobilnego lub pojazdu, które miały kontakt z nadziemną linią energetyczną pod napięciem, kontroli uszkodzeń komponentów przez osobę kompetentną oraz realizacji wszystkich zaleceń przed ich ponownym użyciem.

Transport i użytkowanie gazów technicznych

- Na terenie Zamawiającego istnieją szczegółowe zasady bezpieczeństwa transportu gazów technicznych. Obowiązuje zakaz transportu gazów w zamkniętych przestrzeniach ładunkowych, mogących powodować atmosferę wybuchową. Transport i przechowywanie musi odbywać się w pozycji pionowej zgodnie z wymaganiami wewnętrznymi bezpieczeństwa Zamawiającego.
- Inne, specyficzne uregulowania i wymagania wewnętrzne Zamawiającego, których znajomość i stosowanie obowiązuje wszystkie osoby świadczące pracę i usługi na jego rzecz, przekazywane są przez Zamawiającego według potrzeb.

Kontrole, wizyty, audyty i ocena Wykonawcy

Kontrole BHP i wizyty

Zamawiający będzie dokonywał okresowych, zapowiedzianych i niezapowiedzianych kontroli, wizyt bezpieczeństwa (zapowiedziane wizyty kierownictwa), wizyt hierarchicznych bezpieczeństwa (zapowiedziane wizyty najwyższego kierownictwa), audytów w celu weryfikacji przestrzegania przepisów i zasad BHP, ppoż. oraz innych wymagań stawianych przez Zamawiającego. W przypadku stwierdzenia nieprzestrzegania wyżej wymienionych wymagań, Zamawiający zastrzega sobie możliwość:

- wstrzymania prac bez odszkodowania,
- czasowego lub stałego usunięcia ze swojego terenu pracowników Wykonawcy lub jego Podwykonawcy lub ich bezpośrednich przełożonych, bez odszkodowania,
- sporządzenia dokumentu z kontroli bezpieczeństwa i wyznaczenia działań celem usunięcia spostrzeżeń,
- sporządzenia dokumentu, na podstawie którego zostaną naliczone kary umowne zgodnie z taryfikatorem kar. W taryfikatorze podane są kwoty kar, których wymierzenie jak i wysokość należy do jednostronnej decyzji Zamawiającego.

Wykonawca/Najemca zobowiązany jest do bezwzględnego zastosowania się do poleceń wydawanych przez przedstawicieli Zamawiającego w sprawach dotyczących BHP, ppoż.

Ocena Wykonawcy

- Osoba nadzorująca Wykonawcę lub służba BHP Zamawiającego mogą wykonać ocenę realizacji wymagań BHP przez jego pracowników oraz pracowników jego Podwykonawców, w czasie realizacji kontraktu. Ocena formułowana jest w dedykowanym narzędziu Zamawiającego.
- Osoba nadzorująca Wykonawcę informuje Wykonawcę o wyniku oceny, a w przypadku uzyskania oceny „wymagający poprawy”, „niewystarczający” o konieczności podjęcia przez niego działań naprawczych warunkujących dalszą współpracę.
- Osoba nadzorująca Wykonawcę lub służba BHP Zamawiającego mogą podjąć decyzję o czasowym odsunięciu Wykonawcy od realizowanych prac. Ich wznowienie możliwe jest po:
 - wdrożeniu działań określonych w planie oraz

- uzyskaniu akceptacji działań przez wskazaną osobę, po dostarczeniu dowodów ich wykonania.
- Średnia wszystkich wykonanych ocen jest składową oceny rocznej Wykonawcy – jeśli dotyczy.

Wstrzymanie i wznowienie pracy

- Do wstrzymania pracy przez Zamawiającego może dojść podczas kontroli lub w każdym przypadku stwierdzenia sytuacji zagrażającej zdrowiu lub życiu osób. Fakt ten dokumentowany jest zgodnie z wymaganiami Zamawiającego przez osobę nadzorującą Wykonawcę, służbę BHP Zamawiającego.
- Jeśli doszło do wstrzymania pracy Wykonawca zobligowany jest do potwierdzenia wykonanych działań.
- Prace mogą zostać wznowione dopiero po:
 - usunięciu przez Wykonawcę nieprawidłowości oraz
 - uzyskaniu akceptacji działań przez wskazaną osobę, po dostarczeniu dowodów wykonania działań.

Wypadki, zdarzenia potencjalnie wypadkowe, zagrożenia

Wykonawca/Najemca jest zobowiązany do niezwłocznego poinformowania przedstawiciela Zamawiającego, wskazanego w umowie, o każdym:

- wypadku przy pracy,
- zdarzeniu potencjalnie wypadkowym,
- zidentyfikowanym zagrożeniu,

które wystąpiły na terenie Zamawiającego lub podczas prac wykonywanych dla Zamawiającego. Zamawiający wymaga przekazywania wszelkich posiadanych informacji lub danych związanych z takimi sytuacjami z uwzględnieniem przepisów o ochronie danych osobowych.

Wykonawca/Najemca raportuje wypadki, zdarzenia potencjalnie wypadkowe, zagrożenia oraz pozytywne obserwacje za pomocą formularza, który dostępny jest na stronie internetowej Grupy Veolia – <https://www.veolia.pl/kontakt> – zakładka zgłoszenie zagrożeń BHP przez Wykonawców lub po zeskanowaniu QR kodu z plakatów informacyjnych dostępnych na terenie Zamawiającego.

Zamawiający deklaruje udostępnienie niezbędnych informacji i materiałów oraz udzielenie wszechstronnej pomocy osobom badającym okoliczności i przyczyny wypadku (zgodnie z przepisami prawa pracy) oraz zdarzenia potencjalnie wypadkowego.

Wykonawca/Najemca wraz z Zamawiającym dokonują analizy przyczyn wypadku, zdarzenia potencjalnie wypadkowego HiPo na wzorze dokumentu udostępnionym przez Zamawiającego.

Ustalenie okoliczności i przyczyn wypadku pracownika Wykonawcy, który miał miejsce na terenie Zamawiającego, dokonuje zespół powypadkowy powołany przez pracodawcę poszkodowanego, przy współudziale przedstawiciela Zamawiającego w szczególności w zakresie: zabezpieczenia miejsca wypadku, udostępnienia informacji i materiałów niezbędnych do ustalenia przyczyn i okoliczności wypadku, przeprowadzenia oględzin miejsca wypadku.

W przypadku zdarzenia potencjalnie wypadkowego Wykonawca udostępnia niezbędne informacje i współuczestniczy przy analizie przyczyn tego zdarzenia wraz z zespołem Zamawiającego.

Raportowanie roboczogodzin

Zamawiający zastrzega sobie prawo do żądania od Wykonawcy przedkładania raportów zawierających zestawienie godzin pracy wykonanych na rzecz Zamawiającego przez pracowników Wykonawcy jak i Podwykonawców w ramach realizacji przedmiotu umowy. Wykonawca zobowiązany jest do sporządzenia i przedstawienia przedmiotowych raportów w terminie i formie wskazanej przez Zamawiającego.

Wymagania szczegółowe

Wymagania szczególne, Zasady Ratujące Życie

W celu podkreślenia kluczowych elementów bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązujących w trakcie realizacji prac, zdefiniowano nadrzędne zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, których złamanie może być traktowane jako ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków i stanowić będzie podstawę do niezwłocznego usunięcia pracownika Wykonawcy/Najemcy z terenu Zamawiającego, terenu prowadzonych robót i wykluczenia go na stałe z realizacji prac dla Zamawiającego:

- Zasady ratującej życie – 12 zasad nawiązujących do wewnętrznych standardów prac o wysokim ryzyku – dostępne na stronie internetowej Grupy Veolia – <https://www.veolia.pl/bezpieczenstwo-bhp>.
- Zabrania się demontażu oraz niszczenia środków ochrony zbiorowej i systemów zabezpieczających (z wyjątkiem, gdy demontaż tych urządzeń stanowi przedmiot wykonywanych prac).
- Zabrania się palenia wyrobów tytoniowych oraz stosowania papierosów elektronicznych w strefach zagrożonych wybuchem.
- Zabrania się spożywania alkoholu, środków działających podobnie do alkoholu oraz przebywania pod ich wpływem na terenie Zamawiającego/terenie prowadzonych robót.

Alkohol, środki podobnie działające do alkoholu

Jeśli zajdzie uzasadnione podejrzenie, że pracownik funkcjonujący w strukturze Wykonawcy/Najemcy stał się do pracy w stanie po użyciu alkoholu albo spożywał alkohol w czasie pracy lub stawiał się do pracy po użyciu środków działających podobnie do alkoholu lub przyjmował je w czasie pracy, upoważniona osoba po stronie Zamawiającego ma prawo do niedopuszczenia go do pracy. Badanie stanu trzeźwości oraz stanu odurzenia w/w pracownika przeprowadza na wniosek przedstawiciela Zamawiającego pracodawca lub organ powołany do ochrony porządku publicznego. Wykonawca/Najemca, w imieniu własnym oraz wszystkich Podwykonawców (każdego stopnia), do czego odrębnie został uprawniony, upoważnia osoby po stronie Zamawiającego (za które rozumie się Przedstawiciela Zamawiającego lub służbę BHP Zamawiającego) do niedopuszczenia pracownika do pracy oraz do skierowania żądania przeprowadzenia badania stanu trzeźwości lub stanu odurzenia pracownika w sytuacjach, o których mowa w zdaniach poprzedzających.

Ochrona przeciwpożarowa

Każdy pracownik Wykonawcy/Najemcy przebywający na terenie Zamawiającego ma obowiązek przestrzegania przepisów z zakresu ochrony przeciwpożarowej i przepisów wewnętrznych w tym zakresie.

W obiektach oraz na terenach przyległych do nich zabronione jest wykonywanie czynności, które mogą spowodować pożar, wybuch i ich rozprzestrzenianie się, czy inne miejscowe zagrożenie, utrudnianie prowadzenia ewakuacji oraz działań ratowniczo-gaśniczych.

Wykonawcom/Najemcom zabrania się samowolnego (bez zgody właściciela obiektu/instalacji) dokonywania przeróbek lub remontów urządzeń oraz instalacji elektrycznych lub gazowych, budowy dodatkowych punktów odbioru energii elektrycznej lub gazowej.

Ponadto zabrania się:

- używania otwartego ognia (bez uprzedniego zezwolenia ze strony Zamawiającego), palenia wyrobów tytoniowych oraz stosowania papierosów elektronicznych (poza miejscami wyznaczonymi) i stosowania innych czynników mogących zainicjować zapłon materiałów i substancji występujących:
 - w strefie zagrożenia wybuchem,
 - w miejscach występowania materiałów niebezpiecznych pod względem pożarowym,
 - w miejscach zakazanych lub określonych w instrukcji bezpieczeństwa pożarowego,
- przechowywania na stanowiskach pracy materiałów niebezpiecznych pod względem pożarowym w ilości większej niż dobowe zapotrzebowanie lub dobową produkcję, jeżeli przepisy szczegółowe nie stanowią inaczej,
- pozostawianie czyszczywa i tym podobnych materiałów, nasyconych lub zanieczyszczonych substancjami łatwopalnymi, utleniającymi się lub szkodliwymi dla zdrowia albo wydzielającymi zapachy bez zabezpieczenia ich w zamkniętych naczyniach z materiału niepalnego,
- ładowania akumulatorów w sąsiedztwie materiałów palnych,
- przechowywania materiałów niebezpiecznych pod względem pożarowym w sposób umożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu w następstwie procesu składowania lub wskutek wzajemnego oddziaływania,
- przechowywania materiałów niebezpiecznych pod względem pożarowym w pomieszczeniach na terenie Zamawiającego bez jego pisemnej zgody,
- blokowania dostępu do sprzętu i instalacji ppoż. oraz punktów uruchamiania instalacji gaśniczych i oddymiających,
- blokowania w jakikolwiek sposób ciągów komunikacyjnych stanowiących drogi ewakuacyjne, wyjść ewakuacyjnych w tym wyjść pionowych i poziomych z tuneli kablowych,
- pozostawiania pojazdów i maszyn samojezdnych poza miejscami do tego wyznaczonymi, w pomieszczeniach, bez wcześniejszego uzgodnienia z osobą nadzorującą prace ze strony Zamawiającego oraz tarasowania nimi ciągów komunikacyjnych podczas prowadzenia prac.

Prowadzenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym na zlecenie Zamawiającego może się odbywać tylko za jego uprzednią zgodą oraz przy przestrzeganiu:

- obowiązujących w tym zakresie norm prawnych,
- innych przepisów wewnętrznych lub określonych w instrukcji bezpieczeństwa pożarowego obiektu,
- standardu prac o wysokim ryzyku „Prace niebezpieczne pod względem pożarowym”.

Wykonawca prowadzący prace niebezpieczne pod względem pożarowym musi zapewnić stosowny, własny sprzęt przeciwpożarowy, w odpowiedniej ilości, sprawny technicznie z aktualnymi certyfikatami i badaniami homologacyjnymi zgodny ze specyfiką potencjalnych zagrożeń wskazanych w dokumentacji do wykonywanej pracy.

Taryfikator kar

Zamawiający ustala taryfikator kar umownych, stanowiący Załącznik do umowy i zastrzega sobie możliwość naliczenia kar umownych na podstawie protokołu z kontroli wraz z ewentualną dokumentacją zdjęciową. Przed nałożeniem kary Wykonawca/Najemca ma prawo odniesienia się do zidentyfikowanych nieprawidłowości wskazanych w protokole z kontroli. Wykonawca/Najemca będzie zobowiązany do zapłaty kary umownej w wysokości wskazanej w taryfikatorze za każdy przypadek naruszenia lub przewinienia, w ciągu 14 dni od wystawienia przez Zamawiającego noty księgowej. Wysokość kar umownych może być sumowana przez Zamawiającego. Koszty związane ze wstrzymaniem prac z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy/Najemcy będą obciążały Wykonawcę/Najemcę.

Zamawiający zastrzega możliwość naliczenia kar bez protokołu z kontroli, po konsultacji z Wykonawcą za niedopełnienie zobowiązań wynikających z zakresu umowy.

Wskazane w taryfikatorze kary umowne nie wykluczają możliwości pociągnięcia Wykonawcy/Najemcy do odpowiedzialności karnej lub odszkodowawczej na zasadach ogólnych, w tym również za działania lub zaniechania w nim niewymienione.

Zamawiający zastrzega sobie możliwość dochodzenia odszkodowania w wysokości przekraczającej wysokość kary umownej na zasadach ogólnych, jeżeli, w wyniku wykonywania prac przez Wykonawcę/Najemcę lub personel i pracowników funkcjonujących w strukturze Wykonawcy/Najemcy, Zamawiający poniesie szkodę przekraczającą ich wysokość.

Lp.	Pozycja	Poziom kary 1= do 2000 zł 2= do 3000 zł 3= do 4000 zł
<i>WYMAGANIA OGÓLNE</i>		
1	Pozostawianie pojazdów na terenie Zamawiającego bez jego zgody, kluczyków lub kart umożliwiających ich uruchomienie, pojazdów uruchomionych z włączonym silnikiem.	2
2	Używanie telefonów podczas przemieszczania się.	1
3	Nieprzestrzeganie na terenie Zamawiającego oznakowania, maksymalnej, ustalonej prędkości ruchu dla pojazdów, wyznaczonych tras przejazdu.	2
4	Blokowanie ciągów komunikacyjnych, w tym stanowiących drogi pożarowe, ewakuacyjne (wyjść ewakuacyjnych w tym wyjść pionowych i poziomych z tuneli kablowych), wjazdów i wejść do obiektów oraz parkowanie pojazdów w miejscach zabronionych, w szczególności na przejściach dla pieszych.	2
5	Brak wymaganych prawem oraz przez producenta przeglądów maszyn i urządzeń.	2
6	Demontaż lub niszczenie środków ochrony zbiorowej i systemów zabezpieczających.	3
7	Palenie wyrobów tytoniowych lub stosowanie papierosów elektronicznych w strefach zagrożonych wybuchem.	3
8	Spożywanie alkoholu, środków działających podobnie do alkoholu oraz przebywania pod ich wpływem na terenie Zamawiającego/terenie prowadzonych robót.	3
9	Palenie tytoniu lub stosowanie papierosów elektronicznych poza miejscami do tego wyznaczonymi.	1
10	Wejście na teren obiektu lub do pomieszczeń technicznych i poruszanie się po nim bez upoważnienia, wjazd na teren obiektu bez zezwolenia (o ile takowe jest wymagane).	1

11	Brak niezwłocznego poinformowania o występujących awariach/zdarzeniu wypadkowym lub zagrożeniu dla zdrowia lub życia ludzkiego, które wystąpiły podczas i w związku z wykonywaniem prac na rzecz Zamawiającego.	3
12	Wchodzenie lub wjeżdżanie do obiektów energetycznych oraz oznakowanych stref niebezpiecznych bez wcześniejszego uzyskania zgody na dostęp do tych miejsc.	3
13	Używanie narzędzi i urządzeń niesprawnych technicznie.	2
14	Brak raportowania roboczogodzin przez Wykonawcę.	1
NADZÓR I ORGANIZACJA PRACY		
15	Wygradzenie placu budowy/strefy pracy/strefy niebezpiecznej wraz z oznakowaniem w sposób niezgodny z wymaganiami prawnymi i standardami prac o wysokim ryzyku lub jego brak.	3
16	Zabezpieczenie miejsca pracy lub strefy pracy w sposób niezgodny z wymaganiami prawnymi i standardami prac o wysokim ryzyku.	2
17	Niewyznaczenie/niewygradzenie/brak odpowiedniego oznakowania strefy niebezpiecznej przy wykonywaniu prac sprzętem zmechanizowanym. Prowadzenie budowy/prac niezgodnie z projektem czasowej organizacji ruchu.	3
18	Wykonanie ciągów komunikacyjnych (kładki dla pieszych, pomosty przejazdowe) w sposób niezgodny z wymaganiami prawnymi i standardami prac o wysokim ryzyku, brak właściwego oświetlenia (w tym lamp ostrzegawczych) ciągów komunikacyjnych, miejsca/strefy pracy.	1
19	Brak porządku i czystości, w tym pozostawienie narzędzi, materiałów oraz odpadów.	1
20	Niestosowanie wymaganych i odpowiednich do rodzaju wykonywanej pracy środków ochrony indywidualnej i zbiorowej.	2
21	Pozostawienie bez dozoru przyłączonych do sieci urządzeń elektrycznych.	1
22	Brak zapewnienia wymaganego nadzoru nad wykonywaniem prac szczególnie niebezpiecznych.	3
23	Opuszczenie miejsca pracy przez kierującego zespołem (w ramach prac na polecenie pisemne) bez przerwania pracy i wyprowadzenia pracowników z miejsca wykonywania pracy.	3
24	Prowadzenie przewodów instalacji elektrycznych, węży gazowych w sposób powodujący lub mogący spowodować ich uszkodzenie, bądź powodujący zagrożenie pożarowe lub wypadkowe.	2
25	Brak tablicy informacyjnej przy wjeździe na teren budowy informującej o rodzaju prowadzonych prac, jeżeli taki obowiązek wynika z przepisów prawa lub podpisanej umowy.	2
26	Brak prawidłowego (zgodnego z dokumentami na podstawie których wykonywana jest praca) zabezpieczenia przejść, dojazdów do stanowisk pracy i zabezpieczenia stałych stanowisk pracy przed zagrożeniami związanymi z prowadzonymi pracami.	1
27	Brak zapewnienia pracownikom Wykonawcy/Najemcy zgodnego z przepisami zaplecza higieniczno-sanitarnego, socjalnego.	1
28	Zastawienie dojazdów do tablic rozdzielczych, wyłączników, przetętników, urządzeń elektrycznych itp.	1
29	Montaż, eksploatacja, demontaż rusztowań w sposób niezgodny z dokumentacją producenta, projektem indywidualnym, wymaganiami prawnymi.	3
STANDARDY PRAC O WYSOKIM RYZYKU		
30	Prowadzenie prac na wysokości w sposób niezgodny z wymaganiami prawnymi, standardami prac o wysokim ryzyku, złamanie zasady ratującej życie „Zawsze stosuję wymagane środki ochrony podczas wykonywania prac na wysokości i chronię innych przed spadającymi przedmiotami”.	3
31	Prowadzenie prac w przestrzeni zamkniętej w sposób niezgodny z wymaganiami prawnymi, standardami prac o wysokim ryzyku, złamanie zasady ratującej życie „Wykonuję pomiar atmosfery i zawsze współpracuję z osobą asekurującą na zewnątrz przed wejściem i podczas pracy w przestrzeni zamkniętej”.	3

32	Prowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych w sposób niezgodny z wymaganiami prawnymi, standardami prac o wysokim ryzyku, złamanie zasady ratującej życie „Prace pożarowo niebezpieczne wykonuję tylko po wyeliminowaniu ryzyka pożaru i wybuchu”.	3
33	Prowadzenie prac w wykopie w sposób niezgodny z wymaganiami prawnymi, standardami prac o wysokim ryzyku, złamanie zasady ratującej życie „Wchodzę do wykopów lub rowów tylko wtedy, gdy są zabezpieczone przed zawaleniem”.	3
34	Prowadzenie prac wymagających kontroli niebezpiecznej energii (LOTO) w sposób niezgodny z wymaganiami prawnymi, standardami prac o wysokim ryzyku, złamanie zasady ratującej życie „Przed przystąpieniem do prac identyfikuję, zapewniam odcięcie energii (mechanicznej, chemicznej, elektrycznej, hydraulicznej itp.), blokuję, uwalniam energię resztkową (rozprężam, opróżniam itp.) oraz oznaczam miejsce odcięcia”.	3
35	Prowadzenie prac z substancjami niebezpiecznymi w sposób niezgodny z wymaganiami prawnymi, standardami prac o wysokim ryzyku, złamanie zasady ratującej życie „Wykonuję pracę z materiałami niebezpiecznymi tylko wtedy, gdy zapoznałem się z zagrożeniami i wytycznymi oraz stosuję odpowiednie środki ochrony”.	3
36	Prowadzenie prac elektrycznych w sposób niezgodny z wymaganiami prawnymi, standardami prac o wysokim ryzyku, złamanie zasady ratującej życie „Przed przystąpieniem do prac identyfikuję, odłączam, zabezpieczam i sprawdzam uziemienie odłączonego obwodu oraz oznaczam strefę pracy”.	3
37	Prowadzenie prac z użyciem wody pod wysokim ciśnieniem w sposób niezgodny z wymaganiami prawnymi, standardami prac o wysokim ryzyku, złamanie zasady ratującej życie „Zapewniam integralność i kompatybilność wszystkich urządzeń do parametrów stosowanego ciśnienia oraz weryfikuję działanie wyłącznika awaryjnego”.	3
38	Przemieszczanie się ludzi i maszyn w sposób niezgodny z wymaganiami prawnymi, standardami prac o wysokim ryzyku, złamanie zasady ratującej życie: 1. „Zachowuję szczególną ostrożność przebywając i przemieszczając się w pobliżu poruszających się pojazdów” 2. „Sygnalizuję, zwalniam i sprawdzam otoczenie przed rozpoczęciem manewru skręcania i cofania” 3. „Nigdy nie jeżdżę pod wpływem narkotyków i alkoholu. Zapinam pasy i nie korzystam z żadnego urządzenia komunikacyjnego podczas jazdy. W razie konieczności używam zestawu głośnomówiącego”	3
39	Prowadzenie operacji podnoszenia w sposób niezgodny z wymaganiami prawnymi, standardami prac o wysokim ryzyku, złamanie zasady ratującej życie „Nigdy nie pracuję ani nie przechodzę pod wiszącymi ładunkami”.	3
DOKUMENTACJA I POZWOLENIA		
40	Przystąpienie do prac bez wymaganych dokumentów określonych w umowie lub zleceniu (np. aktualnego wykazu osób kierowanych do pracy, wymaganych uprawnień, badań lekarskich, szkoleń, polecenia pracy lub zezwoleń na prace pożarowo niebezpieczne).	3
41	Wykonywanie prac bez wymaganej dokumentacji organizacyjnej lub w sposób niezgodny z jej postanowieniami, albo bez uprzedniego zapoznania pracowników z jej treścią – w szczególności z planem BIOZ, IBWR, POR lub planem podnoszenia.	3
42	Prowadzenie prac z użyciem sprzętu niespełniającego wymagań technicznych, w szczególności bez aktualnych przeglądów lub wymaganych decyzji (np. UDT).	3
43	Brak na terenie budowy prowadzonego na bieżąco dziennika budowy.	3
BEZPIECZEŃSTWO POŻAROWE		
44	Stosowanie dodatkowych urządzeń grzewczych na terenie Zamawiającego bez jego zgody.	1
45	Pozostawienie czyściwa, trocin itp. nasyconych lub zanieczyszczonych substancjami łatwopalnymi, utleniającymi lub szkodliwymi dla zdrowia albo wydzielającymi drażniące zapachy bez zabezpieczenia ich w zamkniętych naczyniach z materiału niepalnego.	1
46	Blokowanie dostępu do podręcznego sprzętu gaśniczego, hydrantów, zaworów głównych instalacji gazowej oraz punktów uruchamiania instalacji gaśniczych lub oddymiających i przycisków systemów sygnalizacji ppoż.	2

47	Używanie butli z gazami technicznymi do wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym bez umieszczenia ich na wózkach jezdnych.	2
48	Pozostawienie butli z gazami technicznymi na terenie obiektu Zamawiającego, bez wcześniejszej zgody i ustalenia miejsca ich przechowania.	3
49	Transport i przechowywanie butli gazowych niezgodnie z wymaganiami Zamawiającego.	2
50	Nieprzestrzeganie wymagań i zasad wynikających z uregulowań prawnych dotyczących ochrony przeciwpożarowej.	1

Załączniki

[Oświadczenie w zakresie BHP, ppoż. i ochrony środowiska](#)

